

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Maaseudun nuorisotalot

Ominaisuuksia ja mahdollisuuksia itäisellä Uudellamaalla

Haapakoski Riina

Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 9 / 2015

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Riina Haapakoski	Sivumäärä 40 ja 11 liitesivua
Työn nimi Maaseudun nuorisotalot. Ominaisuuksia ja mahdollisuuksia itäisellä Uudellamaalla	
Ohjaava(t) opettaja(t) Markus Söderlund	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Pornaisten kunta/ vapaa-aikasihteeri Juha Tikander	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyössäni tarkastelin maaseutumaisen itäisen Uudenmaan aluetta. Tutkimuskuntina olivat suurempien kaupunkien väliin sijoittuvat pienet kunnat Askola, Pukkila, Pornainen, Myrskylä ja Lapinjärvi. Työssä tarkasteltiin alueen ominaispiirteitä, kuntien nuorisotalotyötä sekä nuorisotalotyöntekijöiden näkemyksiä työstään. Työ tarkastelee myös syrjäkylänuoruutta ja nuorten liikkuvuutta alueella. Löysin työssäni myös näiden aiheiden välisiä yhteyksiä ja vaikutuksia toisiinsa. Tavoitteena oli tuottaa koottua perustietoa alueesta, tunnistaa kehittämiskohteita ja pohtien kehittämisehdotuksia erityisesti yhteistyön kehittämisen näkökulmasta.</p> <p>Aineistoa kerättiin nuorisotalotyöntekijöiden verkkokyselyllä, nuorisotalovierailuilla ja teemahaastatteluilla. Hyödynsin myös sosiaalisen median väyliä nuorisotyön ammattilaisten näkökantojen keräämiseen.</p> <p>Työssäni tarkasteltiin, mitä pienten kuntien nuorisotalotyössä olisi oleellista huomioida ja millä tavoin nuorisotalotyötä kyseisellä alueella voitaisiin kehittää. Pienten kuntien resurssien kiristyminen ja kunталиitokset ovat haasteita maaseudun nuorisotyölle. Onnistuessaan yhteistyö säästää resursseja ja kunta-rajaja ylittävällä verkostoitumisella on muitakin positiivisia vaikutuksia.</p> <p>Resursseja vastaan nuorisotyön on todistettava laadukkaalla arvioinnilla ja kriteereillä työnsä tuloksia. Toteutetun kyselyn kautta havaittiin, että alueella ei ole käytössä selkeää arviointimallia. Tästä syystä nuorisotalotyön arviointimallin käyttöönotto nousi myös keskeiseen osaan. Kanuuna – verkoston kanssa yhdessä pohtien saatiin mallin käyttöönottoon konkreettisia vaihtoehtoja.</p> <p>Työni tuotti koottua tietoa itäisen Uudenmaan pienten kuntien ominaispiirteistä, niiden nuorisotalotyöstä ja nuorison liikkuvuudesta sekä vaihtoehtoisia ideoita yhteistyön aloittamiseen ja kehittämiseen. Opinnäytetyö tarjoaa lukijalle hyvät pohjatiedot alueesta ja asioista, joita yhteistyötä kaavaillessa tulee ottaa huomioon.</p> <p>Työni tilaaja oli Pornaisten kunnan vapaa-aikatoimi. Tulokset ovat hyödynnettävissä tutkimusalueen lisäksi myös muualla vastaavissa toimintaympäristöissä.</p>	
Asiasanat Nuorisotalot, nuorisotilat, yhteistyö, verkostoituminen, liikkuvuus, maaseutu	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Riina Haapakoski	Number of Pages 40 and 11 attachment pages
Title Youth houses of the rural areas. Features and opportunities in eastern Uusimaa	
Supervisor(s) Markus Söderlund	
Subscriber and/or Mentor Community of Pornainen/ leader of youth and leisure services Juha Tikander	
Abstract <p>In my thesis, I examined rural region of eastern Uusimaa. The research was allocated to small municipalities of Askola, Pukkila, Pornainen, Myrskylä and Lapinjärvi, which locates between larger cities. The study examined the characteristics of this regions youth house work and youth house workers thoughts about their work. Work also examined the life and mobility of a youth in a rural area. I have also found connections and the effects of each other between these topics. The aim was to produce a compiled basic information about the area, identifying areas for development and reflecting on development proposals, particularly from the perspective of development of co-operation and networking.</p> <p>The data was collected through an online survey for youth workers, visits to youth houses and theme interviews. I also used the social media to collect views of the field of youth work.</p> <p>This work performs at what in a small municipal youth work would be essential to recognize and how it could be developed. Tightening of small resources and possible consolidations of municipalities are challenges for rural youth work. If co-operation is successful, it's possible to save resources. Networking and crossing municipal borders in youth house work has also other positive effects.</p> <p>Youth workers have to prove the results of their work by a high quality evaluation criteria to maintain the resources provided by municipality. Thorough to the survey, it was found that the area doesn't have a clear indicators in use. For this reason, youth works evaluation models deployment was also a central part of this thesis. In deliberation with Kanuuna –network we produced alternative ways to operations.</p> <p>My work gave gathered information on the characteristics of the eastern Uusimaas small municipalities, their youth work and youth movement as well as alternative ideas for the establishment and development of cooperation. The thesis offers the reader a good base information about the area and performs what should be taken into consideration at development work.</p> <p>My work was commissioned by the municipality of Pornainen, the youth- and leisure services. The results are applicable in the research area but also elsewhere in similar operating environments.</p>	
Keywords youth house, co-operation, networking, mobility, rural areas	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

1 JOHDANTO	5
2 ALUEEN KUVAUS	7
2.1 Tutkimuskunnat	7
2.2 Alueen nuorisotalotyö	9
2.3 Syrjäkylänuoruus	12
3 AINEISTON ANALYYSI	15
3.1 Käsitteet	17
3.2 Menetelmät	19
3.2 Kyselyn tulokset	21
3.3 Nuorisotalovierailut	24
3.4 Liikkuvuus	26
4 YHTEISTYÖMUODOT	29
4.1 Kanuuna-verkosto ja arviointimalli	30
4.1.1 Puhelinhaastattelu ja jatkotoimia arviointiin	33
4.2 Yhteistyön uudet mahdollisuudet	34
5 LOPPULUKU	37
5.1 Tulosten juurruttaminen	38
5.2 Johtopäätökset	39

1 JOHDANTO

Nuorisotyö on jatkuvan muutoksen alla. Kaupunkimaisessa nuorisotyössä on kuitenkin erilaisia muutos- ja kehityssuuntia kuin maaseudulla. Esimerkiksi kuntaliitoksilla on liitoksesta riippuen vaihtelevasti negatiivisia, mutta myös positiivisia vaikutuksia nuorisotyöhön (Allianssi ja Suomen kuntaliitto 2013, 56–57). Kuntarakenteiden ja resurssien jatkuvasti muuttuessa, kunnallisten nuorisotalojen käytänteiden ja toimintamallien uudelleen ideointiin sekä kehittämiseen vajoitua käyttämään paljon työaika. Juurrutus ja tiedonjako ovat pulmallista henkilöstön vaihtuessa jatkuvasti esimerkiksi määräaikaissopimusten ja projektiluonteisen työn takia.

Opinnäytetyöni tarkastelee maaseutujen nuorisotaloja itäisellä Uudellamaalla ja etsii kehittämisehdotuksia yhteistyön toteuttamiseen. Tutkimuskunniksi valikoitui suurempien kaupunkien väliin jäävät, muutamien tuhansien asukkaan kunnat, Askola, Lapinjärvi, Myrskylä, Pornainen ja Pukkila.

Nuorisotalot tekevät usein jonkintasoista yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa, ja usein isompien kaupunkien sisällä useamman nuorisotalon ylläpito on yhteistä, kuten tutkimuskuntien läheisyydessä Porvoossa. Porvoo on osa työssäni useaan kertaan esiintyvää Kanuuna-verkostoa, eli kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkostoa. Pienten kuntien nuorisotalotyölle ei juurikaan löydy selkeitä, kuntarajoja ylittäviä verkostoitumisen väyliä.

Mahdollisen nuorisotaloyhteistyön tarkoitus ei ole yhdenmukaistaa kaikkien nuorisotilojen toimintaa, oikeastaan päinvastoin. Etsimällä toimivia yhteistyön muotoja ja suuntia vähentää päällekkäistä työtä, sen toteutuessa antaa erilaisille nuorisotiloille aikaa kehittää toimintaansa omaan suuntaansa ja jakaa ainutlaatuisia osaamistaan muiden tietoisuuteen ja hyödynnettäväksi. Verkostoituminen ja tiedonjako mahdollistavat myös hyvin tehdyn nuorisotalotyön huomioon. Nuorten elinolot ja liikkuvuus ovat seikkoja, jotka on nuorisotyössä huomiotava. Pyrin työssäni selvittämään myös niihin liittyviä kysymyksiä tutkimuskunnissa.

Omat lähtökohtani ja näkökulmani aiheeseen ovat muodostuneet työskentelystä Pornaisten kunnan nuorisotalolla vuosina 2009–2015. Osa tutkimusaiheistani ja havainnoistani nousee kenttäkokemuksen pohjalta. Kyseinen aikaväli on ollut ensimmäinen kosketuspintani nuorisotalotyöhön, jos ei oteta huomioon vuosia ennen tätä aikaa, kun olin itse kyseisen nuorisotalon asiakkaana. Näkökulmani opinnäytetyötä tehdessä on ollut periaatteessa työntekijän, mutta toisaalta osittain myös alueella kasvaneen nuoren näkökulmasta. Joka tapauksessa tavoitteeni opinnäytetyötä tehdessäni oli huomioida nuorisotalojen mahdollisuuksia ja niiden kehittämistä siltä kannalta, että sekä työn tekijät ja sitä kautta sen kohteet eli nuoret siitä voisivat hyötyä. Yhteistyömuodot aiheena kiinnosti tämän päivän kuntatalouden resurssien puutteen tai vähäisyyden seurausten helpottamiseksi. Yhteistyö voimavarana, turhan työn välttäminen, nuorisotalotyön laadun takaaminen arvioimalla ja pienten kuntien nuorisotalotyön verkottuminen toisiinsa ovat työni keskiössä. Pysin kohdentamaan tarkastelun nuorisotaloihin, mutta sen moninaisuuden huomioiden ja kohdekuntien erilaisuudesta johtuen, raja nuorisotalotyön ja muun nuorisotyön välillä on ajoittain häilyvä.

Kuuden vuoden aikana työssäni Pornaisten nuorisotoimessa olen tunnistanut tarvetta alueelliselle verkostoitumiselle, yhteistyölle yli kuntarajojen. Erilaisen yhteistyön toteutuessa, monet asiat eivät olisi riippuvaisia yksittäisistä henkilöistä, heidät tietotaidostaan tai ihmissuhteistaan, eikä turhaa työtä ja ”pyörän uudelleen keksimistä” tarvitsisi tehdä nuorisotalotyötä ajatellen. Halusin lähteä tutkimaan, onko aiheeseen uusia näkökulmia tai ratkaisuja.

Konkreettisesti työni tuottaa kuvauksen alueen ominaispiirteistä, kuten sen nuorisotalotyöstä ja nuorten arkielämän haasteista alueella. Teen työni lopussa kehittämisehdotuksia mahdollisten uusien käytäntöjen toteuttamisesta. Työn tulokset muodostuvat kyselyiden ja haastatteluiden avulla kerättyyn aineistoon nuorisotalotyön tämänhetkiseltä kentältä. Teoria- ja tietopohjaa olen kerännyt vuosien varrelta työskennellessäni Pornaisissa, valtakunnallisilta etsivien nuorisotyöntekijöiden 2015 verkostopäivien työpajasta sekä monipuolisesti aihealueisiin liittyvästä kirjallisuudesta, opinnäytetöistä ja erilaisista verkkolähteistä.

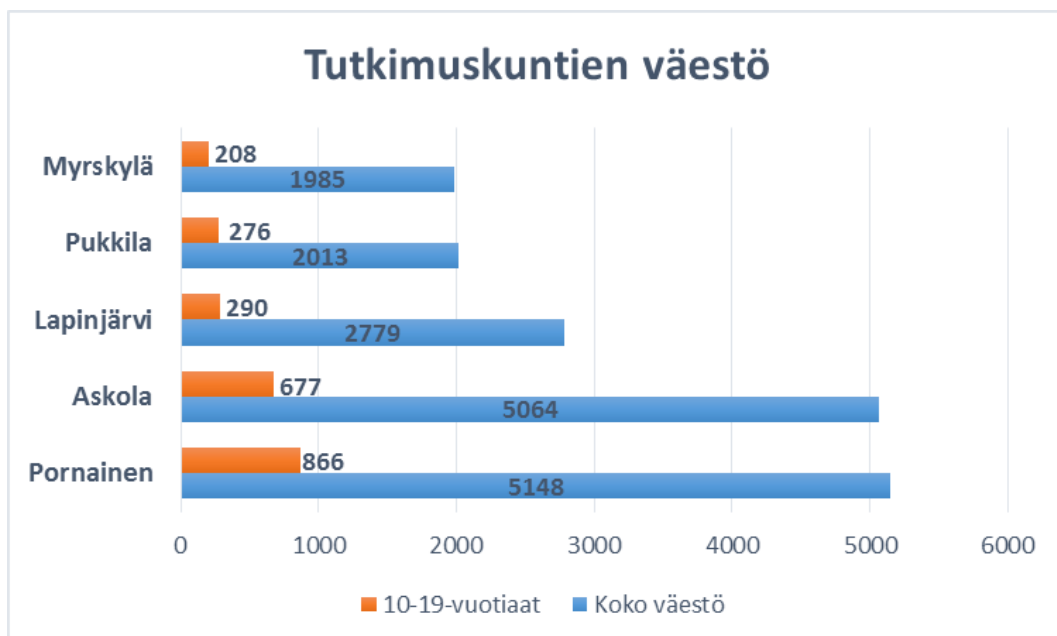
2 ALUEEN KUVAUS

Tässä luvussa kuvaan aluksi tarkemmin tutkimuskuntia, niiden väestöä, etäisyyksiä ja erityispiirteitä. Toisessa osiossa avaan kuntien nuorisotalotyötä. Lopuksi tarkastelen alueen ominaispiirteitä kokonaisvaltaisemmin, alueen mahdollisia yhteisiä vahvuuksia, haasteita ja heikkouksia sekä syrjäkylänuoruuden käsitettä.

2.1 Tutkimuskunnat

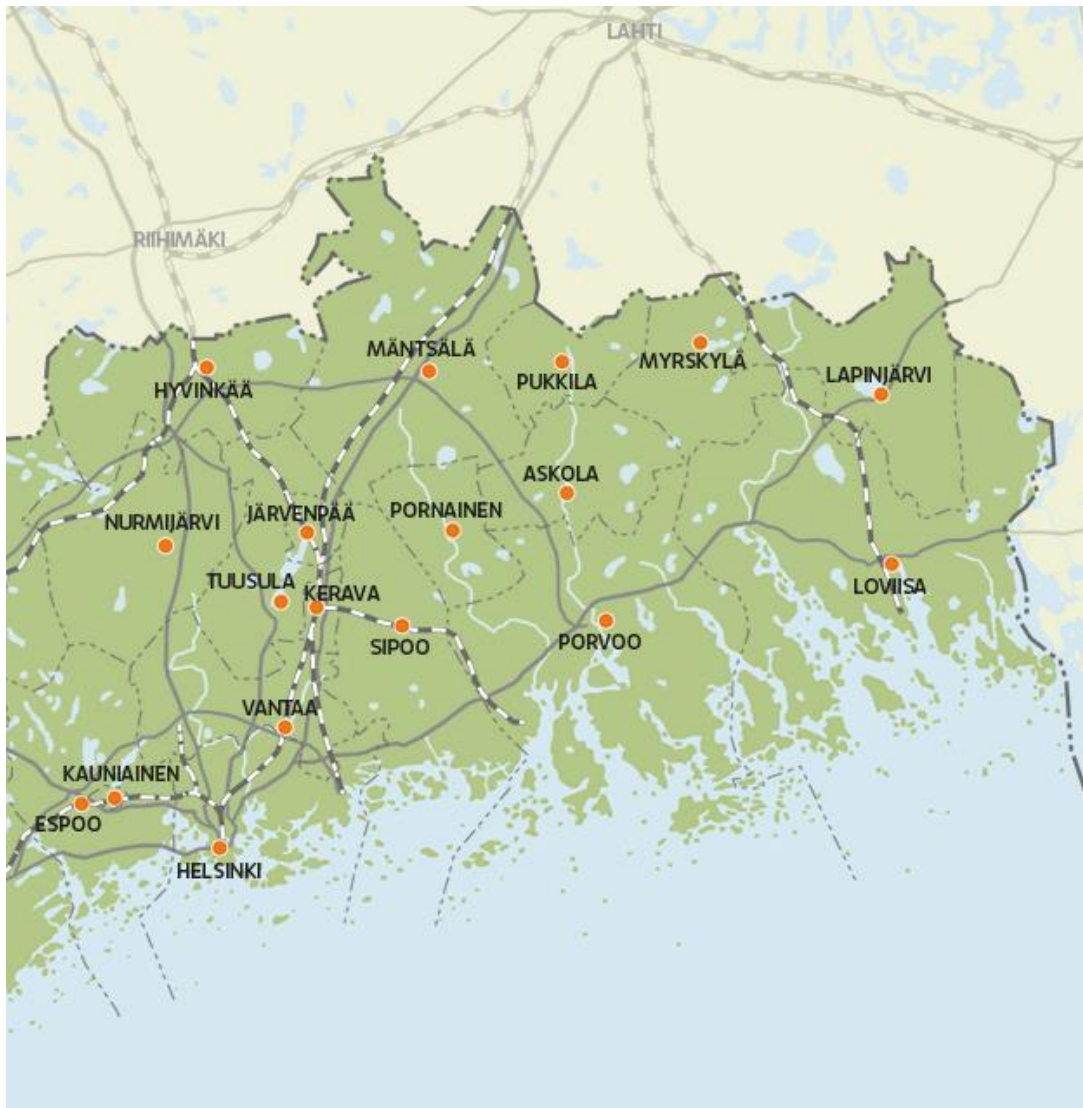
Työni tutkimusalueeksi valikoitui viisi maaseutumaista kuntaa itäiseltä Uudelta maalta: Askola, Lapinjärvi, Myrskylä, Pornainen ja Pukkila. Kunnat sijaitsevat suurempien, yli 10 000 asukkaan kuntien ja kaupunkien ympäröiminä. Tutkimuskunnat sijoittuvat kartalle yhtenäisenä alueena, jonka reunimmaisets kunnat sijaitsevat maantieteellisesti kuitenkin melko kaukana toisistaan. Tutkimusalueen maantieteellisen sijoittumisen kartalle esittää Kuva 1 seuraavalla sivulla.

Asukkaita alueella on yhteensä 16 989, joista 10–19-vuotiaita on 2 317. Kaavio 1 havainnollistaa kuntien asukasmääriä ja 10–19-vuotiaiden osuutta koko väestöstä. Luvut ovat 31.12.2014 tilastosta (Sotkanet 2015).

Kaavio 1

Myrskylä ja Pukkila ovat Uudenmaan pienimmät kunnat. Kaksikielisiä kuntia tutkimusalueella ovat Myrskylä ja Lapinjärvi. (Uudenmaan liitto 2015b.) Pukkila, Askola, Lapinjärvi ja Myrskylä kuuluvat niitä suurempien Loviisan ja Porvoon kanssa itäisen Uudenmaan yhteistyöalueeseen, Pornainen on ainut tutkimuskunnista joka sen sijaan kuuluu KUUMA-seutuun, eli pääkaupunkiseudun ympäryskuntien yhteistyöalueeseen (Uudenmaan liitto 2015c.) Pornainen on KUUMA-seudun pienin kunta, ja niistä ainoa joka jää junaradan itäpuolelle. Kuitenkin kokonsa, väestömääränsä sekä maaseutumaisuutensa kautta näillä viidellä kunnalla on paljon yhteistä, kuten samankaltainen miljö ja rajatut resurssit nuorisotilatoimintaan.

Kuva 1. (Uudenmaan liitto 2015a.)

2.2 Alueen nuorisotalotyö

Osiossa kuvaan tutkimuskuntien nuorisotalojen perustietoja kuntien verkkosivujen pohjalta ja niiden julkisia sosiaalisen median, pääasiassa Facebookin väyliä. Nämä kuvaukset ovat siis vain verkon julkisen kuvan perusteella tehty. Jos alueen nuori tai vanhempi ei tiedä mitään nuorisotalosta, verkosta löytyvät tiedot saattavat olla avainasemassa uuden nuoren osallistumisessa toimintaan. Osion lopussa tarkastelen alueen nuorisotalotoimintaa kokonaisuutena.

ASKOLA

Askolan Kirkonkylän *Nuta* tarjoaa avoimia iltoja 13–17-vuotiaille. Verkkosivuilla kuvaillaan nuorisotalon toimintasisällöiksi mahdollisuus vapaa-ajanviettoon nuorten kesken, aikuisen vastuun alaisena. Välineistöön lukeutuvat biljardi, ilmakiekko, televisio, videotykki, Play Station ja stereot sekä lauta- ja korttipelit. Talo on avoinna kolme kertaa viikossa, tiistaisin klo 17–20, perjantaisin ja lauantaisin klo 18–22.

Askolan Monninkylässä, ammattikoulun ja lukion yhteydestä löytyy myös toinen tila, *Monttu*. Pääasiassa tila on ilmeisesti iltapäiväkerhokäytössä, mutta myös etsivä nuorisotyö hyödyntää tilaa kohtaamispaikkana. Montun välineistöön kuuluu biljardipöytä, lauta- sekä korttipelejä ja televisio.

Verkkosivuilla kerrotaan nuorisotoimen järjestävän itsenäisesti ja yhteistyössä eri tahojen kanssa nuorille kerhoja, kursseja, matkoja ja leirejä. (Askola 2015.) Askolan nuorisotaloilla ei ole omia Facebook-väyliä, mutta *Etsivä nuorisotyö Askola*- sivuston ja etsivän nuorisotyöntekijän oman profiilin kautta tieto nuorisotaloista näyttää kulkevan eteenpäin.

LAPINJÄRVI

Verkkosivujen kuvauksen mukaan Kirkonkylän *Nuorisotilalle* kokoonnutaan harrastamaan, tapaamaan muita, pelaamaan ja tekemään ruokaa tai asioimaan nuorisohjaajien kanssa. Lisäksi perjantai-illat mainitaan liikuntamahdollisuuksina, koripallon tai lajitutustumisten muodossa. Tila on avoinna kaksi kertaa

viikossa, keskiviikkoisin klo 16–20 ja perjantaisin klo 16–21. Avoimia iltoja ei ole kohdennettu tietyille ikäryhmälle, tai sitten se on vain unohtunut mainita verkkosivuilla. Tilan mainitaan toimivan myös monikäyttötilana kokouksille, kerhoille ja tapahtumille. Nuorisotoimen sivuilla mainitaan yhteistyö muiden toimijoiden, myös lähikuntien kanssa. (Lapinjärvi 2015.) Nuorisotaloa ei löydy Facebookista, nuoriso-ohjaajalla on oma profiili.

MYRSKYLÄ

Myrskylässä toimii nuorisotila *Nuokku*. Toimintaa tai välineistöä ei kuvata verkkosivuilla tarkemmin. Avoimet illat toimivat maanantaisin 3.–6. -luokkalaisille klo 14–17:30, keskiviikkoisin ja perjantaisin 7.-luokkalaisista ylöspäin klo 15–20. (Myrskylä 2015.) Myrskylän vapaa-aikatoimella on oma Facebook-sivunsa, jonka kautta aktiivista tiedotusta myös nuorisotalon toiminnasta.

PORNAINEN

Pornaisten nuorisotalo *PoNu* tarjoaa avoimia iltoja yli kymmenvuotiaille. Verkkosivuilla taloa kuvataan nuorten kohtaamispaikkana ja isona olohuoneena. Talon välineistöön kuuluvat biljardipöytä, pingispöytä, X-BOX- ja Wii-konsolit, televisio, pöytäfutis ja lautapelit. Avoimien iltojen aukiolo ikäluokittain toimii seuraavasti, 10–12-vuotiaille torstai klo 16–19, 13–17-vuotiaille maanantai 18–21, perjantai ja lauantai 18–22. Tiistai-illat ovat avoimia 10–29-vuotiaille nuorille 18–21. (Pornainen 2015.)

Nuorisotalo PoNu löytyy henkilöprofiilina Facebookista, lisäksi työntekijöillä on omia profiileja ja myös Pornaisten vapaa-aikatoimen sivu toimii informaation jakamiseen.

PUKKILA

Pukkilassa toimii *Nuokku*- niminen nuorisotila, joka toteutetaan nuorisopalveluiden ja Pukkilan Nuorisoseuran yhteistyönä. Paikkaa kuvataan nuorten omana kohtaamispaikka, jossa jutustellaan, pelaillaan ja vietetään teemailtoja. Nuokku on avoinna maanantaisin ja keskiviikkoisin 5.-6.-luokkalaisille klo 16–18

ja 7.-luokkalaisista ylöspäin klo 18–20, ja perjantaisin 13–17-vuotiaille klo 18–22. Perjantai-illat mainitaan järjestettävän pukkilalaisten järjestöjen yhteistyönä. (Pukkila 2015.)

Pukkilan nuorisopalveluilla on julkinen ryhmä tiedonjakoa varten Facebookissa ja lisäksi etsivällä nuorisotyöllä on henkilöprofiili.

Yhteenvedona voidaan huomata alueen nuorisotalojen sisällöllisissä kuvauksissa ja ikäjaotteluissa on joitakin yhteneväisyyksiä, mutta myös eroja esimerkiksi aukioloiltojen määrässä. Pääpaino työlle on selkeästi 13–17-vuotiaissa, mutta ikäryhmien jaottelussa on kuitenkin eroja, osa tarjoaa myös varhaisnuorille ja täysi-ikäisille avoimia iltoja. Verkon kautta näkyvyys on nuorisotaloilla hyvin eritasoista. Verkkonäkyvyyteen vaikuttaa työssä esimerkiksi aikaresurssit, työntekijöiden tietotekniset taidot, tahtotila ja viestinnän tarve. Informaatio toiminnasta voi kulkea kunnan sisällä tarpeeksi hyvin sanallisesti ja paperimainoksin, ajan-kohtaista organisaation ulkoista verkkoviestintää ei välttämättä silloin nähdä tarpeelliseksi.

Pisin nuorisotalojen välinen etäisyys on Pornaisten ja Lapinjärven nuorisotalojen välillä, autolla matkaa on 67,1 kilometriä. Lyhyin etäisyys on Askolan ja Pornaisten välillä, 15,6 kilometriä. Askolan ja Pukkilan välillä 16,2 kilometriä. Pukkilan ja Myrskylän välissä on 19,1 kilometriä. (Google Maps 2015.)

Työntekijämääristä on vaikea sanoa tarkkoja lukuja. Esimerkiksi Pukkilassa yhdistysten tehdessä talotyötä, tekijöitä saattaa olla lukuisia ja vaihtuvia. Pornaissa työskentelee useita tuntityöntekijöitä vastuuhjaajan lisäksi. Verkkosivujen perusteella huomattavissa on, että joka kunnassa on nuorisotoimen yhteystiedoissa keskimäärin vain yhdestä kolmeen nimeä. Toteuttamassani nuorisotyöntekijöiden kyselyssä kuitenkin lähes kaikki vastaajat totesivat työntekijöitä olevan pääosin riittävästi avoimissa illoissa. On kuitenkin valitettavaa seikka, että työntekijöille ei välttämättä ole mahdollista keskustella työn olennaispiirteistä muiden työntekijöiden kanssa (Honkasalo, Kiilakoski & Kivijärvi 2011, 31). Omalta osaltani voin yhtyä tuohon ajatukseen, varsinkaan pelkkänä tuntityöntekijänä talolla työskennellessä ei aikaa yhteisistä asioista sopimiseen tai muuhun tietojenvaihtoon aina ollut.

Kuntien asettamat nuorisotyön tavoitteet voivat erota toisistaan suuresti. Tämä johtuu lakien jättäessä määrittelemättömiksi nuorisotyön organisoinnin ja toteutuksen tavat. (Kylmäkoski 2006, 19.) Nuorisotyön keskeisimmiksi tavoitteiksi kuitenkin voidaan lukea sen kasvatustehtävä, jota toteuttaessa pyritään tarjoamaan nuorille mahdollisuus kontaktiin aikuisen kanssa. Tämän toteutuessa nuoren on mahdollista saada muun muassa ymmärrystä kasvunsa tueksi. (Hoikkala 1991, 103–106; Aittola, Hintikka, Kylmäkoski & Lind 2006, 181.)

Kaikkia tutkimuskuntia lähellä sijaitsee Porvoo kaupunki. Väestömäärä on 49 727 joista 10–19-vuotiaita asukkaita 6088 (Sotkanet 2015). Porvooseen kuuluu monia pieniä kyliä, mutta yksi nuorisotyöllä on käytännössä yksi johtokeskus. Kanuunan, kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkoston 2009 käynnistyneen talotyöhankkeen tavoitteisiin lukeutuivat talotoiminnan vetovoimaisuuden selvittäminen, nuorisotyöntekijän työnkuvan avaaminen, talotyön alueellisen toimijuuden avaaminen ja arvioinnin kehittäminen työvälineenä. Hankkeessa oli mukana 16 kaupunkia eri puolilta Suomea. Yksi kaupungeista oli Porvoo. (Kiilakoski 2011, 155–156.) Olen opinnäytetyössäni perehtynyt Kanuunan perustoimintaan ja kyseiseen talotyöhankkeeseen. Porvoo nousee esille myös myöhemmin työssä.

2.3 Syrjäkylänuoruus

Nuoren elämä kaupungissa ja pienessä maaseutumaisessa kunnassa on monella tapaa erilaista. Ympäristö ja sen tarjoamat mahdollisuudet rajoittavat vaihtoehtoja koskien elämän arkipäiväisiä valintoja sekä suurempia elämänvalintoja. Vaihtoehtojen vähäisyys voi toisaalta helpottaa valinnan tekoa, kun taas vaihtoehtojen suuri määrä luo valinnanvaikeutta.

Vaikkei tutkimuskuntani ole kovin kaukana pääkaupunkiseudulta ja Pornainen luetellaan jopa pääkaupunkiseudun kehyskuntiin, voidaan aluetta kuvata syrjäisenä, maaseutumaisena. Etäisyydet näyttäytyvät alueen nuorisolle huomatta-

vasti pidempinä, kuin autolliselle aikuiselle, joka ei ole riippuvainen julkisesta liikenteestä tai siitä, onko viikkorahaa säästynyt mopon bensaan.

Syrjäkylänuoruuden käsite esiintyi minulle ensi kertaa Espoossa, etsivien nuorisotyöntekijöiden verkostopäivillä. Osallistuin *Pitkä matka joka paikkaan - Syrjäkylänuoruus ja arjen maantiede* -työpajaan 26.3.2015. Työpajaa pitivät Itä-Suomen yliopiston lehtori Päivi Harinen, Inarin nuorisosihteeri Seppo Körkkö ja nuorisotyöntekijä Ronja Kyrö. Työpajassa mainittiin valintojen määrällisestä erosta ja vaihtoehtojen ”rautaovesta”, eli ei tiedetä edes kaikkia tavoiteltavia mahdollisuuksia kun niitä ei ole näkyvillä. Syrjäkylissä on tyydyttävä siihen mitä tarjotaan tai muutettava. Muuttoliikkeen keskittyessä kuntakeskuksiin, kylät tyhjenevät. Kuntaliitosten myötä monista pienistä syrjäkylistä muodostuu ”keski-suuri kaupunki”, jonka etäisyydet eivät silti katoa minnekään, paitsi jos julkiseen liikenteeseen tarpeeksi panostetaan. (Harinen, Kyrö & Körkkö 2015.) Kuitenkin kuntaliitosten myötä resurssien määrä nuorisotyössä harvoin radikaalisti muuttuu (Allianssi 2013, 56–57).

Näiden teemojen lisäksi Harinen nosti esiin ”Hylkysyrjän”, tyypillisen syrjäkylän, josta hän jatkaa myös Nuoran kolumnissa. Tekstissä hän nostaa myös esille sen, kuinka hankalaa nuorisotutkimus ”Hylkysyrjässä” on, kun nuoret eivät voi hengaila selkeissä paikoissa, kuten ostoskeskuksissa, vaan nuorisoa täytyy etsiä jostakin ihan muista paikoista. Harinen pohtii kolumnissaan myös monia muita opinnäytetyönikin aiheita, julkista liikennettä sekä harrastusten ja koulujen etäisyyksiä. (Harinen 2014.) Samoja aiheita vahvasti jatkaa Seppo Körkkö omassa blogissaan samalla myös Espoon työpajastaan omin sanoin kertoen (Körkkö 2015). Eikä kahta ilman kolmatta, myös Tomi Kiilakoski (2012b) on pohtinut etäisyyksiä ja julkista liikennettä verkkojulkaisussaan jo muutaman vuoden aikaisemmin. Täysin uutena havaitun ongelman äärellä en siis ole asiaa tarkastellussani.

Yhdenkin kunnan sisällä voi olla eroja esimerkiksi nuorisotalolle osallistumisen kannalta. Tästä esimerkkinä on Pornainen, joka on muodoltaan ”pitkulainen”. Keskustassa sijaitsee kunnan ainoa nuorisotalo ja reunoilla asuvat nuoret jäävät huomiotta kunnallisessa nuorisotyössä. Liikkuminen on mahdollista vain vanhempien ollessa aktiivisia kuskaajia tai nuoren omistaessa mopon. Jopa se,

missä päädyssä kuntaa asut, voi vaikuttaa koulupaikan valintaan. Toista päätä lähempänä on aivan toiset kaupungit kuin toista. Julkisen liikenteen ollessa erittäin rajallista, koulumatkat voivat muodostua ongelmallisiksi. Jos myöhästyttää aamun ainoasta bussista, tai kun odottaa bussia tunteja iltapäivällä koulun jälkeen, voi koulunkäynti alkaa maistua puulta. Pornaisten kunnan etsivänä nuorisotyöntekijänä toimiessani puhuin useampaan otteeseen tästä aiheesta nuorten kanssa, muutamilla kulkeminen on ollut jopa syy lopettaa koulunkäynti.

Tutkimuskuntien lähimpiä oppilaitoksia on esimerkiksi Orimattilassa, Porvoossa, Sipoossa, Järvenpäässä ja Mäntsälässä. Tutkimuskunnissa toisen asteen oppilaitoksia on Askolan lukio ja Porvoon ammattiopiston Askolan toimipiste. Lapinjärven Porlammilla on kymmenen opiskelijan lukio, jonka toiminta lakkasi 2014–2015 lukuvuoden jälkeen (Lapinjärvi 2015). Näin ollen jatkokouluttautuminen tapahtuu uusilla, suuremmilla paikkakunnilla. Pornaisten yläkoulun opinto-ohjaaja Heidi Kärkkäinen toteaa Östnyland-lehdessä, että 16-vuotiaalle on raskasta, kun sosiaaliset verkostot luotava uudessa opinahjossa nollasta koulun alkaessa (*Felet ligger i strukturerna, inte i huvudet* 27.6.2015).

Nuorten muutto pois maaseutumaiselta alueelta lähivuosina yläasteen jälkeen on todennäköistä 2. asteen oppilaitosten ja työpaikkojen ollessa vähissä kotikunnassa. Kotiseudulle ei välttämättä jäädä tai palata opintojen jälkeen, varsinkin jos nuorelle ei ole muodostunut positiivisia tunnesiteitä alueeseen. Tämän seurauksena nuorten poismuuton kautta voidaan havaita vaikutuksia pienen kunnan talouteen ja sitä kautta käytettäviin kunnan resursseihin ikäluokkien pienentyessä (Aittola ym. 2006, 181). Yhteisöllisyyttä vahvistavat kokemukset saattavat vaikuttaa paluumuuttoon myöhemmässä elämänvaiheessa. Tästä syystä olisi mielestäni tärkeää vahvistaa yhteisöllisyyttä jo nuorena ja näin lisätä alueen sosiaalista pääomaa. Kanuunan talotyöhankkeen loppuraportissa esitetäänkin kiintoisa kysymys, mitä tiedetään nuorisotyön mahdollisuuksista tukea nuorten alueellista identiteettiä (Honkasalo ym. 2011, 36). Sitä voisi pohtia tarkemmin ja pyrkiä toteuttamaan nuorisotalotoiminnassa, jonka päätehtäväksi luokituu myös nuoren kiinnittäminen olemassa olevaan yhteiskuntaan ja siinä vaadittavien yhteiskuntavalmiuksien opettaminen (Kiilakoski 2011, 179).

Huomioitavaa on, että kaikki kunnan nuoret eivät käy nuorisotalolla. Kävijätkin voidaan jaotella pelkkiin passiivisiin kävijöihin ja aktiivisiin osallistujiin (Kylmäkoski 2008, 395–401). Huomioitava seikka on myös se, että nuorisotalot saattavat saada kontakteja putoamisvaarassa oleviin nuoriin, jotka eivät ole minkään muun palvelun piirissä, kuten koulupudokkaihin (Kiilakoski 2011, 183; Mäkinen 2015). Tämä on tärkeä huomioida, sillä Uudellamaalla onkin eniten koulutuksen kesken jättäneitä ja kokonaan ilman tutkintoa olevia nuoria. Pukkilan ja Myrskylän tilanne on kuitenkin parempi kuin muualla Suomessa. (Uudenmaan liitto 2015d.) Kuitenkin vain pieni osa nuorisotalon kävijöistä tarvitsee erityistä tukea (Santa 2006, 39). Mielestäni silti on syytä yhdistää etsivä nuorisotyö nuorisotaloille ja varsinkin tiedottaa talolla sen olemassaolosta ja toiminnasta. Tutkimuskunnissa sijaitsee useita lastenkoteja, perhekoteja ja pienryhmäkoteja, joten alueelle sijoitetaan mahdollista erityistukea tarvitsevia lapsia ja nuoria jatkuvasti.

3 AINEISTON ANALYYSI

Ennen kuin voidaan lähteä pureutumaan tutkimuskohteeseen tarkemmin, on otettava selvää sen perusolemuksesta. Kun perusolemus on selvillä ja nähty kokonaisuutena, voidaan lähteä tutkimaan sitä syvemmin. (Eskola & Suoranta 2001,19; Kiilakoski 2012a, 136.) Lähdin siis selvittämään työn peruspiirteitä tutkimalla aluetta, nuorisotyöntekijöitä, nuorisotaloja ja nuoria. Näistä pohjaa katsatuani syvennyin enemmän siihen, minkälaisia yhteistyömahdollisuuksia alueella voisi olla käytettävissä. Menetelminä olen käyttänyt alueen nuorisotalotyöntekijöille toteutettua ZEF-kyselykoneella laadittua verkkokyselyä (Liite 1), nuorisotalovierailuita ja nuorten haastatteluita Pornaisten ja Pukkilan nuorisotaloilla, avointa Facebook-keskusteluryhmää sekä Kanuuna-koordinaattorin Suvii Lappalaisen teemahaastattelua.

Työssäni on sekä toiminnallisia, että tutkimuksellisia ominaisuuksia. Tuotin uudenlaista, kokoavaa tietoa alueesta ja sen nuorison sekä nuorisotyön ominaispiirteistä toiminnallisin tutkimusmenetelmin. Tuloksina saadut kehittämissideat ja Kanuunan kanssa tulevan suunnittelu oli jo alkusysäystä toiminnan varsinaiseen kehittämistyöhön.

Toteuttamani menetelmät pohjautuivat laadullisiin eli kvalitatiivisiin tutkimusmenetelmiin, joiden lähtökohtana on erilaisten ilmiöiden kuvaaminen valikoidun tutkimuskohteen pohjalta tehtyjen tulkintojen avulla (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161–164). Laadullisen tutkimuksen ominaisuuksiin on siis pieni valikoitu näyte, jonka tuloksia tutkitaan mahdollisimman perusteellisesti. Tutkimuskohdetta on lähestyttävä hypoteesittomasti, ilman ennakko-oletuksia, ja perustaa uusia oletuksia saatujen tulosten pohjalta. Kvalitatiivisen aineiston käsittelyssä oli ilmassa epätietoisuutta siitä, miten aineistoa oikeastaan analysoisin. On kuitenkin ilmeisen tavallista, että aineiston keruun ja käsittelyn myötä tutkimusongelmat tarkentuvat ja aineisto löytää merkityksensä. (Eskola & Suoranta 2001, 18, 162.)

Nuorisotalojen tutkimista voi kuvata eräänlaiseksi vyyhden setvimiseksi. Useiden asioiden liittyessä toisiinsa, on kehittämisen laajalla kentällä huomioitava alueen nuoret, nuorten alueet, alueellinen nuorisotyö ja sen laajuus. Työntekijöiden erilaisten katsontakantojen näkemykset johtavat siihen, että talotyöllä ei ole yhtenäisiä käsityksiä ja vahvan teoreettisen raamin puuttuessa toiminnalla on erilaisia merkityksiä. (Kiilakoski 2011, 153, 157–158.)

Pyrin opinnäytetyön aloittaessani tarkastelemaan asioita ulkopuolisena tarkkailijana, enkä alueen nuorisotyöntekijänä tai nuorena. Moneen kertaan kuitenkin totesin oman kokemukseni molempina niistä olevan tärkeä osa laajempaa näkemystä. Tieteellinen tutkimus koostuu kuitenkin suurimmilta osin maalaisjärjestä ja aikaisemmin koetusta (Eskola & Suoranta 2001, 21). Työntekijän ei aina tarvitse astua ulos laatikosta ja tutkia sieltä käsin, vaan tarkastelua voi toteuttaa laatikon sisäpuolella toimien, arkista työtä huomioimalla ja näkyväksi purkamalla (Kiilakoski 2011, 164). Uuden kehittämisessä vaaditaan aikaa käytössä olevien mallien tarkasteluun ja itsereflektioon (Honkasalo ym. 2011, 13). Oli siis luontevampaa tehdä työtä aiheesta, josta tiesi jo valmiiksi. Aikaa ei mennyt uuden perehtymiseen, vaan pääsin jo syventymään aiheisiin ja katsomaan asioiden kokonaiskuvaa.

3.1 Käsitteet

Nuorisotalo

Oman tilan rajaaminen tiettyyn käyttöön on ihmisellä luontaista. Nuorisotalot ovat suhteellisen uusi ilmiö, niiden suurin rakentamisen huippu ajoittuu vuosien 1972–1995 väliin. (Kylmäkoski 2006, 8.) Nuorisotila löytyy peruspalvelun omaisesti lähes jokaisesta kunnasta ja ne toimivat monella tavalla kunnallisen nuorisotyön ytimessä. Nuorisotalolla on useampia nimityksiä, joista yleisimpiä ovat nuorisotalotyö ja nuorisotilatyö. (Kiilakoski 2011, 154, 159.) Itse olen tottunut käyttämään nuorisotalo-nimitystä joten käytän sitä tässä työssä, ajoittain lyhennän sen pelkäksi taloksi.

Nuorten ja nuorisotyön käytössä on julkisia sisä- ja ulkotiloja, joita ei ole suoraan tarkoitettu nuorisotyön ympäristöiksi, kuten koulut ja puistot. On olemassa julkisia tiloja, jotka on suunniteltu juuri nuorten ja nuorisotyön tarkoitukseen, kuten nuorisotalot. (Kiilakoski 2011, 190.) Nuorisotalo määritellään nuorten paikaksi, jossa he luovat sosiaalisia tiloja ja parhaimmillaan heistä muodostuu kiinteä ryhmä, jonka kesken voi kokea yhteisöllisyyttä (Kylmäkoski 2006, 12). Nuorten arkipäiväisenä kohtaamisympäristönä nuorisotalo on parhaimmillaan turvallinen ja kiireetön (Kolu & Tapio 2006, 67).

Nuorisotalon tyypillisiin ominaisuuksiin kuuluu se, että sen persoonallisuus rakentuu ja muuttuu henkilöstön ja kävijäkunnan kautta. Jokaisesta ikäluokasta jää jonkinlainen jälki nuorisotalolle. Tätä voidaan kuvata termillä *Genius loci*. (Kylmäkoski 2006, 17.) Tämä voi toteutua nuorisotalolla erilaisten nuorten osallisuutta edistävien toimien kautta (Cederlöf 2004, 149; Eskola & Jauhiainen 1994, 113; Gretschel 2007, 248–252 ja 2011; Siurala & Suurpää 2011, 4). Osallisuuden ylikorostaminen kuitenkin useimmiten ole parhaiten toimivaa, vaan se pitää huomaamattomasti ujuttaa talon toimintoihin sisään (Kiilakoski 2011, 189.)

Kävijöiden aikuistuessa löytyy muita sisältöjä vapaa-ajalle, näin uudet kävijät saavat tilaa ja tapahtuu sukupolven vaihdos. Nuoremmille, peruskouluikäisille

kavereiden tapaaminen on tärkeimmällä sijalla elämäntilanteessa, joten kävijät ovat pääasiassa peruskoululaisia. (Santa 2006, 39.) Nuorten vaihtuvuus, eli sukupolven vaihdos, on talotyössä luontaista (Kuusimaa 2013, 5), siksi siellä tapahtuu jatkuvaa ryhmien kuohuntaa. Kuohunnan seurauksena ryhmän sisällä voi olla myös ajoittaisia ristiriitoja (Pennington 2005, 72–74).

Tilojen monikäyttö on usein tavallista, mutta niillä on kaksijakoinen rooli. Voiko sama tila ajaa riittävästi monen eri käyttäjäryhmän tarkoitusperiä? Taloudelliset paineet tosin ajavat kohti yhteiskäyttötiloja. (Kylmäkoski 2006, 8, 13; 2007, 406–407.) Jos tilan ominaisuudet määritellään monikäyttötilaan ylhäältä päin tai muun ryhmän kuin nuorisotalokävijöiden toimesta, onko osallisuutta mahdollista hyödyntää nuorisotalotyössä esimerkiksi tilan ulkonäön suhteen? Monikäyttö mainittiin Lapinjärven nuorisotalon sivuilla ja uskoakseni monikäyttöä tapahtuu ainakin jollakin tasolla muissakin tutkimuskunnissa.

Nuorisotyöntekijä

Ammattimaisen nuorisotyöntekijän olisi kyettävä luomaan puitteet, joissa nuorten ryhmissä nousseet yhteiset monimuotoiset ideat ja jaetut haaveet nousevat esille ja niitä voidaan toteuttaa. Niissä onnistuminen tähtää nuoren identiteetin ja kansalaisvalmiuksien kasvamiseen. (Mattila 2006, 149.)

Nuorisotyöntekijää kuvaavia sanoja ovat aikuinen, innostaja, läsnä, tietopankki, tsemppari, sparraaja, haastaja, auktoriteetti, reilu, myönteinen, johdonmukainen, kunnioittava, tasa-arvoinen ja luotettava (Cederlöf 2004, 330, 148; Mattila 2006, 149). Nuorisotyön ammattieettisessä ohjeistuksessa nousee esille hyvin samankaltaisia ominaisuuksia kuin edellä mainitut. Näiden lisäksi mainitaan nuorisotyöntekijä osallistajana, nuorten oppaana yhteiskunnallisiin asioihin ja nuorten elinolojen tulkkina. (Allianssi 2012.) Nuorisotyöntekijällä onkin sellaista tietoa kylän nuorten tilanteesta, jota kenelläkään muulla nuorten parissa toimivalla ammattilaisella ei välttämättä ole (Kolu & Tapio 2006, 67). Nuorisotyöntekijän tietämystä ja kontakteja nuoriin ei välttämättä kuitenkaan aina osata huomioida vanhempien ja muiden nuorten parissa työskentelevien toimesta. Tämän olen huomannut oman työkokemukseni kautta, joskus huomaa jonkin tahon pohtivan asioita, joihin nuorisotyöllä olisi selkeästi nuorisolähtöinen vastaus.

3.2 Menetelmät

Seuraavaksi kuvaan opinnäytetyössäni käyttämiäni menetelmiä, eli haastatteluita, toteutettua kyselyä ja perustamaani Facebook -ryhmää.

Toteutin keväällä nuorisotalovierailut Pukkilan ja Pornaisten nuorisotaloille. Tarkoituksena oli toteuttaa vielä kolmas Askolaan, mutta kevätkausi oli siellä jo päättynyt ja nuorisotalo oli kiinni. Vierailin taloilla avoimien iltojen aikana.

Haastattelu on yleisimpiä ja yksinkertaisimpia menetelmiä kerätä laadullista aineistoa. Haastattelin nuoria puolistrukturoidusti, ennalta määritellyin kysymyksin, mutta vapaamuotoisin vastauksin, joka ovat puolistrukturoidun haastattelun peruspiirteitä. Pukkilan vierailun aikana ohjaajien kanssa käydyn avoimen keskustelun kautta sain myös aineistoa ennalta suunnittelematta, avoimen haastattelun tyyppisesti. (Eskola & Suoranta 2011, 85–87.) Ennen haastattelua perehdyin haastattelijan eettisiin kysymyksiin. Kerroin haastateltaville ennen haastattelua kuka olen, mitä teen ja mihin käyttöön. Painotin, että vastaajat esiintyvät tuloksissa täysin anonyymisti. En nauhoittanut haastatteluita, kirjoitin paperille vastaukset pääpiirteittäin. (Eskola & Suoranta 2011, 52.)

Avasin *Nuorisotalojen yhteistyö* -nimisen keskusteluryhmän Facebookiin, jonka kautta käytiin keskustelua aiheesta. Kutsuin ryhmään noin 50 nuorisotalolla toimivaa henkilöä ja alan opiskelijoita, henkilökohtaisen sekä työikätyössä olevan profiilini kautta. Lisäksi hyväksyin ryhmään 15–20 muuta aiheesta kiinnostuneen henkilön liittymispyyntöä. 5.9.2015 jäseniä oli 57. Ryhmä oli julkinen, joten liittymättäkin näki ryhmän päivitykset. Monet nuorisotalot ovat Facebookissa yksittäisinä toimijoina, pääasiassa nuorten ja toimijoiden välistä viestintää ja markkinointia varten. Useimmissa kunnissa nuorisotyöntekijöillä on työprofiileja. Opinnäytetyön aikana perustetusta eri toimijoiden välisestä ryhmästä voi olla hyötyä verkostoitumisen kannalta jatkossa. Tämä Facebook-ryhmä ei kohdistunut vain opinnäytetyöni tarkastelualueelle, rajaamatta aluetta toivoin herätteleväni laajempaa keskustelua aiheesta. Vastaavanlaisia Facebook-ryhmiä on jo esimerkiksi *Nuorisotyö kouluissa*, *Koulunuorisotyö kunnissa* ja *Etsivä nuorisotyö*.

Ryhmän lopullinen toteutus jäi ehkä hieman heikoksi, konkreettisten julkaisujen teko oli hankalaa, joten niitä oli melko vähän. Kuitenkin sain toteutettua ajatus- ja tiedonvaihtoa muutamassa julkaisussa, monen ammattilaisen eräänlaista yhteistyötä sosiaalisen median välineellä. Ryhmää hyödynnän myös opinnäytetyöni tulosten jakamisessa ammattialan tietoisuuteen.

Keväällä opinnäytetyön tilaajaa etsiessäni lähestyin kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuunaa. He soittivat minulle luettuaan ideapaperini ja kannustivat tutkimaan aihetta. Tilaajaksi Kanuunaa ei saanut, mutta kehottivat ottamaan yhteyttä mikäli esimerkiksi auditointi- ja itsearviointimallista nousee kysyttävää. Teettämäni kyselyn tulosten koostamisen jälkeen totesin, että yhteydenotto sen tiimoilta voisi olla hyvä ratkaisu työni tulosten kannalta. Lähestyin Kanuunan koordinaattoria Suvi Lappalaista sähköpostitse, hän vastasi mielellään vastaavansa kysymyksiin ja pyysi soittamaan hänelle, kun palaa työhön elokuun puolivälissä. Toteutin haastattelun 19.8. puhelimitse.

Kyseessä oli siis teemahaastattelu, sillä olin alustavasti pohtinut valmiita aihealueita, joita kävimme läpi vapaamuotoisen keskustelun kautta (Eskola & Suoranta 2011, 86). Pääasiassa keskustelimme nuorisotyön auditointi- ja itsearviointimallista, sen käyttöönotosta ja kehityksestä sekä konkreettisista toteutettavista jatkotoimista.

Toteutin ZEF-kyselykoneella strukturoidun kyselyn tutkimusalueen nuorisotyöntekijöille. Strukturoidun kyselyn peruspiirteisiin kuuluu se, että kysymysten muoto ja esittämisjärjestys sekä vastausvaihtoehdot ovat ennalta määritelty tutkijan toimesta (Vilkkä 2005/2015, 123). Kyselyntekoväline oli minulle ennestään tuttu, joten uuden ohjelman opetteluun ei tarvinnut tuhlaata aikaa. Lähetin kyselylinkin 30.4. yhdelle Pornaisten nuorisotyöntekijälle testitäyttöön ja samalla tarkistettiin, kauanko aikaa kuluu vastaamiseen. Tämän toteutin siksi, ettei kysely olisi liian pitkä ja että kyselyn kohteelle voidaan kertoa realistinen odotus kestoajasta (Eskola & Suoranta 2001, 92–93). Testauksella varmistetaan myös, miten vastaaminen onnistuu ja onko kysely selkeä (Vilkkä 2005/2015, 108). Kysely oli avoinna 4.5.- 7.6.2015, eli lähes kuukauden ajan. Kyselyn kysymykset liittyivät pääasiassa nuorisotalon toimivuuteen ja käytäntöihin, nuorten liikkuvuuteen

sekä toteutettuihin yhteistyömuotoihin. Kysymykset muodostuivat osittain kokemuksen kautta kasautuneen tiedon perusteille (Eskola & Suoranta 2001, 22). Oli siis helpompi muodostaa kysymyksiä nuorisotalotyöntekijöille, kun toimintaympäristö oli jo itselleni tuttu.

3.2 Kyselyn tulokset

ZEF-kyselykoneella laatimani kysely lähetettiin sähköpostitse 19 työntekijälle, joiden sähköpostiosoitteet kerättiin nuorisotoimien nettisivujen yhteystiedoista. Näyte oli harkittu, kohteella oli valintakriteerit (Vilkkä 2005/2015, 151; Eskola & Suoranta 2001, 18). Koska alueen nuorisotalotyötä tekevien tahojen tarkkaa määrää ja henkilöitä ei kuitenkaan tiedetty, viestissä kehoitettiin lähettämään kyselyä edelleen muille nuorisotaloilla työskenteleville henkilöille. Kriteeri vastaamiselle oli siis nuorisotalolla työskentely. Vastaajia oli yhteensä yhdeksän.

Opinnäytetyösuunnitelmassa määrittelin tavoitteeksi saada jokaisesta tutkimuskunnasta useampia. Tutkimusalueeni nuorisotalotyöntekijöiden kyselyyn vastauksia tuli lähes tavoitteiden mukaan. Vain yhdestä kunnasta en saanut lainkaan vastauksia. Eskola (1984, 126) toteaa, että vastaamattomuus nähdään usein pelkkänä teknisenä ongelmana, miettimättä lainkaan sitä, onko kyselyn saajalla ollut eettisiä tai rationaalisia syitä jättää vastaamatta. Vastaanottajalla on voinut olla siis monia syitä jättää vastaamatta. Vastaaminen oli määritelty vapaaehtoiseksi ja vastaamisen jo aloitettuaankin kysymykset, joihin ei halunnut vastata, sai ohittaa. Lisäksi painotin vastaajan anonymiteettiä ja kerroin tulosten käyttötarkoituksesta avoimesti. (Eskola & Suoranta 2001, 52–59; Pennington 2005, 45–48.)

Kyselyn tuloksia analysoituani kokosin kiinnostavimmat huomiot, eli pääasiassa kohdat, joista vastaajilla oli selkeästi yhteneväisiä tai eroavaisia näkemyksiä. Näiden perusteella pyrin tunnistamaan kehittämistarpeita ja muodostamaan niihin kehittämisehdotuksia.

Suurin osa vastaajista on ollut työssään vain 0-1 vuotta, 1-3 vuotta toiseksi eniten vastaajia. Voidaanko tästä todeta, että työntekijöiden vaihtuvuus on suurta?

Vai onko uusilla työntekijöillä motivaatiota vastata kyselyyn kokeneita työntekijöitä enemmän? Jos syynä on vaihtuvuus, on huomattava seikka, että nuorisotalotyöntekijät ovat enemmistöltään osa-aikaisia, eivätkä välttämättä edes päteviä nuoriso-ohjaajia (Cederlöf 2004, 19).

Ikäjakama vastaajilla on melko tasainen, mutta sukupuolen jakautumisessa huomattava ero. Miehiä vastaajista oli kuusi, eli jopa puolet enemmän kuin naisia, joita oli kolme. Kaikki vastaajat sanovat tietävänsä omaa taloansa lähimmät nuorisotalot ja käyneensä niillä. Suurin osa myös vastasi tuntevansa lähikuntien nuorisotyöntekijät.

Johtoportaan ja kenttätöön suurimmiksi kehittämistarpeiksi vastausten perusteella nousivat resurssien määrä ja käyttö, tiedonkulku/jako ja toiminnan innovointi ja kehittäminen. Vastauksissa on hienoinen ristiriita, sillä tätä edeltävässä kysymyksessä vastaajat kertoivat kokevansa nuorisotalojen tiedonkulun toimivan pääosin sujuvasti. Silti juuri tiedonkulun kehittäminen oli toiseksi eniten valittu monivalintakysymyksen vaihtoehto. Tässä saattaa olla joko väärinymmärrys tai sitten kyse on siitä, että talon sisällä tiedonkulku on pääosin sujuvaa, mutta johtoportaan ja nuorisotalon kenttätöön välillä ei. Esimiehen nuorisotyöntuntemus on keskeisessä osassa näiden välistä tiedonkulkua (Cederlöf 2004, 340). Käsitteiden puutteen takia kommunikointi talotyöstä on hankalaa niille, jotka eivät sitä tee tai tunne. Kehittämistyö hankaloituu, jos työhön liittyvät termit eivät ole selkeitä ja yhdenmukaisia kaikille työn tekijöille. (Kiilakoski 2011, 158–165.) Tästä syystä on syytä pitää huolta, että kaikilla työntekijöillä sekä hallintoportaalla on sama käsitys asioista väärinymmärrysten ja ristiriitojen välttämiseksi.

Nuorisotyö pitää sisällään paljon niin sanottua hiljaista- eli kirjoittamatonta työn kautta opittua tietoa. Nuorisotalotyöntekijöiden voidaan sanoa Polanyin (2009, 7) kuvaamalla tavalla ”*tietävän enemmän kuin osaavat kertoa*”. Hiljaista tietoa kertyy siis kokemuksen myötä, ja nuorisotalolta poistuva työntekijä saattaa viedä runsaastikin tietoa organisaation sisältä mukanaan (Honkasalo, Kiilakoski & Kivijärvi 2011, 43). Näin ollen voidaan joutua keksimään samaa asiaa uudelleen hiljaisen tiedon jäämättä organisaatiolle kirjallisessa tai edes sanallisessa muodossa (Kiilakoski & Nieminen 2007, 185–188). Tämän toteutuminen alueen nuorisotyössä lienee selvää, kaikki toteuttamani kyselyn vastaajat kokevat jos-

kus keksivänsä samaa toimintaa uudelleen, jonka itse tai joku muu on jo varmasti tehnyt.

Yhteistyötä on toteutettu nuorisotalojen välillä, mainittuina muotoina tutustumiskäyntejä, yhteisiä tapahtumia ja retkiä, yhteistapaamisia, tiedonvaihtoa ja kehittämistyötä yhdessä pohtien. Kenttätyön toimijoiden yhteisinä kehittämisaiheina kaikki vastaajista valitsivat alueen nuorisotoiminnan innovointi ja kehittäminen, toiseksi eniten valittu vaihtoehto oli toiminnan järjestäminen. Näiden kehittämisaiheiden nousu viestittää mahdollisesti sitä, että nykyisellä tavalla toteutetut alueen yhteistapaamiset ja yhteistoiminnan järjestämiset eivät toteudu työntekijöiden mielestä tarpeeksi. Tapaamisetkin keskittyvät käsittääkseni vain vakinaisille nuorisotyöntekijöille, eikä kaikille nuorisotalotyötä tekeville.

Benchmarkingille eli vertaiskehittämiselle useampikin vastaaja on havainnut tarvetta, esimerkkeinä nuorisotalokorttikäytänteissä (2 vast.), päihtymystapausten ohjeistuksissa (3 vast.), toiminnan käytänteissä (2 vast.), aukioloajoissa (2 vast.) ja ryhmäajoissa (1 vast.), eli ilmeisesti ikäluokkien jaon suhteen. Muiden käyttöön jaettavia materiaaleja vastaajien mukaan löytyy eniten tietokilpailuista, käytänteistä ja vertaisohjaajien malleista.

Lähes puolet vastaajista on kokenut, ettei omalla nuorisotalolla ole selkeää avoimien iltojen seuranta- tai raportointikäytäntöä. Yli puolille vastaajista nuorisotyön itsearviointi- ja auditointimalli ei ole tuttu, eikä sitä ole käytetty talotyön arviointiin. Kaikki vastaajat ilmoittivat olevansa halukkaita tekemään vertaisarviointia lähialueen nuorisotaloilla. Tämän tullessa ilmi, päätin toteuttaa puhelinhaastattelun Kanuunan koordinaattorille, jota analysoin myöhemmin tekstissä lisää. Kanuuna on siis keskeinen toimija arviointimallin levittämisessä. Avoimien iltojen jokailtaista raportointia varten voisi olla hyvä hyödyntää benchmarkingin keinoja, sillä erilaisia tapoja siihen varmasti löytyy tutkimusalueelta.

Johtoportaan vastaaja kirjoitti yhteistyön kehittämiseen käytettävistä resursseista seuraavasti:

"Yhteistyöhön, joka tarkoittaa lopulta oman työn vähenemistä, on aina resursseja. Jatkuviin "turhiin" palavereihin ei."

Vastaajien mukaan alueen nuorisotalot toimivat vahvimmin sosiaalisen median väylistä Facebookissa. Myös muita someväyliä on käytössä, kuten Instagram, WhatsApp ja Youtube. Osalla nuorisotaloista väylät ovat nuortenkin käytettävissä.

Kuten nuorten haastatteluistakin ilmeni alueellista liikkuvuutta ja sukkulointia, nuorten satunnainen liikkuvuus muihin kuntiin on havaittu nuorisotalotyöntekijöidenkin toimesta. Omilla nuorisotaloilla käy vastausten mukaan joko jatkuvasti tai satunnaisesti muiden kuntien nuoria.

3.3 Nuorisotalovierailut

Toteutin nuorisotalovierailut 4.5. Pornaisten nuorisotalo PoNuun ja Pukkilan Nuokulle 18.5. Kävin taloilla niiden avoimien iltojen aikana ja molemmilla taloilla oli vieraillessani 10–20 kävijää. Kysyin muutamia vapaaehtoisia haastateltaviksi ja houkutusena toimi limutölkki palkkioksi. Myöhemmin teoriaa lukiessani havaitsin, että houkutuslimu ei ollut täysin eettistä toimintaa haastattelijalta, vaan haastateltavien olisi pitänyt olla vilpittömän vapaaehtoisia (Eskola & Suoranta 2001, 92). Olin valmiiksi pohtinut kysymyksiä, pääasiassa nuorisotaloon ja liikkuvuuteen liittyen. Haastattelun tilana nuorisotila oli sopiva, ainut häiritsevä asia oli ajoittainen meteli muista nuorista. Haastateltavat olivat nuorisotalojen vakio-kävijöitä, joten siellä kokoontuminen oli melko säännöllistä. Sellaista kohdetta on luontevaa haastatella tavanomaisessa kokoontumispaikassa (Eskola & Suoranta 2001, 92).

Pornaisissa nuoret olivat minulle valmiiksi tuttuja, joten tilanne oli erilainen kuin Pukkilan nuorisotalolla. Pukkilassa minut otettiin hyvin vastaan ja vastaava työntekijä oli jo alustanut tuloani nuorille. Nuoret olivat avoimia ja mielellään vastasivat kysymyksiini, he kyselivät itsekin aktiivisesti ja juttelivat laajemminkin alueen asioista. Pornaisissa nuoret vastailivat kysymyksiin melko lyhyesti ja informatiivisesti, eivätkä juurikaan ajautuneet juttelemaan kysymyksen vierestä. Tähän saattoi vaikuttaa oma roolini nuorten silmissä (Eskola & Suoranta 2001,

92–93). Pornaisissa nuoret tunsivat minut talon ohjaajana ja ehkä roolin vaihtuminen haastattelijaksi sai nuoret hämmentymään. Pukkilassa nuoret ottivat minut ulkopuolisena vierailijana, jolle kertoivat mielellään näkemyksiään alueesta ja nuorisotalosta. Pornaisten nuoret mahdollisesti kokivat minut käytännössä kunnan nuorison sisäpiiriin kuuluvana ja sitä kautta uskoivat minun olevan jo tietoinen aiheista.

Nuorisotalovierailujen aikana toteuttamieni nuorten haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että alueen nuoret liikkuvat. Pornaisten ja Pukkilan ollessa noin parinkymmenen kilometrin päässä toisistaan, liikkuminen on kuitenkin erisuuntaista. Pukkilasta kuljetaan Porvooseen ja joskus Orimattilaan, Pornaisista taas enemmän radan varrelle Järvenpään ja Helsinkiin. Pukkilalaiset nuoret tiesivät lähikuntien nuorisotaloista Mäntsälän, Askolan ja Myrskylän. Pukkilassa ei ole omaa yläkoulua vaan oppilaat käyvät linja-autolla Askolassa koulussa. Tästä syystä nuorten mukaan aikaa vietetään Pukkilan nuorisotalon lisäksi myös tiuhaan Askolan tilalla. Askolan nuoret käyvät vastavuoroisesti Pukkilassa. Varsinkin vierailuni aikaan asia oli ajankohtainen, kun Askolan talo oli jo kevään osalta kiinni. Paikalla ei kuitenkaan silloin, maanantai-iltana, ollut yhtäkään Askolalaista, he käyvät kuulemma viikonloppuisin. Pornaisista jututtamani nuoret olivat käyneet Järvenpään ja Helsingissä Ruoholahden nuorisotaloilla. Myös Sipoon nuorisotalo osattiin mainita, vaikkei siellä oltukaan käyty kuin pihalla kiinnioloaikana.

Molemmilla paikkakunnilla haastattelemiani nuoret kertoivat omalla nuorisotalolla käyneen ulkopaikkakuntalaisia, usein kävijät ovat olleet kavereita toisen asteen oppilaitoksista tai muita ulkopaikkakuntalaisia tuttuja. Asenteet ulkopaikkakuntalaisia nuoria kohtaan olivat olleet haastattelemieni nuorten mukaan neutraaleja ja useimmiten heidät on otettu vastaan hyvin. Yksi vastaaja mainitsi, että vastaanotto talolla on joskus ollut varautunutta ja talon ulkopuolella kohtaamiset joskus kuulemma hieman negatiivisempia, uhoamista ja huutelua nuorten juhlinnan ympäristöissä. Pukkilan nuoret mainitsivat askolalaisten ottaneen heidän tuttavallisesti puheliaina vastaan, toisaalta osa on saattanut nähdä ja tutustua jo yhteisessä yläkoulussa. Molemmilla taloilla nuoret mainitsivat, kuinka isommilla paikkakunnilla, kuten Porvoossa ja Helsingissä kävijöiden vaihtuvuutta, eli ulko-

paikkakuntalaisia vierailijoita ei välttämättä edes huomata, kun nuoria on enemmän ja kaikki eivät muutenkaan tunne toisiaan.

Vastaanottoon nuorisotalolla vaikuttaa siellä olevan nuorisoryhmän kiinteys, mukaan ottaminen hankaloituu jos ryhmä on todella tiivis. Silloin voidaan olla jopa vihamielisiä vieraita kohtaan. (Kiilakoski 2011, 185.) Pukkilassa tai Pornaisissa nuoret eivät maininneet vihamielisyyttä nuorisotaloilla olevan, mutta oliko taloilla sitten kiinteitä ryhmiä vai vaihtuva kävijäkunta. Nuorisotalon vaihtuvaa kävijäkuntaa voisi kuvata satunnaiseksi ryhmäksi. Satunnaisen ryhmän voidaan luonnehtia muodostuvan, kun tilapäisesti ja sattumalta ryhmä ihmisiä päätyy omasta valinnastaan johtuen samaan avoimeen tilaan. Sen piirteisiin kuuluu myös ainutkertaisuutta, joka muodostuu sattuminen summasta. (Eskola & Jauhainen 1994, 54–58; Pennington 2005, 15–16.)

3.4 Liikkuvuus

Nuoriso- sana on käsitteenä laaja. Nuorisoa voidaan kutsua sosiaalisesti ryhmäksi ja se kätkee sisäänsä useita erilaisia alaryhmiä. Nuorison käsite voidaan hahmottaa muun muassa sillä, että kyseisessä iässä tapahtuu biologista ja psykososiaalista kehitystä. Kyseessä ei ole lainkaan heterogeeninen joukko, vaan kirjava ja ilman tarkkoja yhteneväisiä ominaisuuksia. (Lähteenmaa 2001, 48–55.)

Suuri osa nuorisosta on luonnostaan liikkuvaista, eikä voida olettaa, että kotikunta tarjoaa nuorelle esimerkiksi kaikki vapaa-ajan palvelut joita nuori haluaa käyttää. Ostoskeskukset, elokuvateatterit ja harrastusmahdollisuudet ovat usein saavutettavissa lähimmässä kaupungissa. Myös toisen asteen oppilaitoksien ja työpaikkojen tarjonta suuremmissa lähikaupungeissa on monipuolisempaa. Nuorten liikkuvuudessa on hyvät sekä huonot puolensa ja molempien huomiointi on oleellista nuorten elämää maaseudulla ajatellessa. Liikkuvuuden estäminen mielestäni tulee kysymykseen, vaan enemmänkin alueellisen liikkuvuuden ja sosiaalisissa ryhmissä sukkuloinnin edistäminen.

Sukkulointi käsitteenä tarkoittaa sitä, miten nuori voi kuulua useampaan kulttuuriseen ryhmään kerrallaan. Sukkulointia on tarkasteltu nuorisotutkimuksessa pääasiassa organisoitujen ryhmien ja harrastusten kautta, mutta vapaamuotoisten ryhmien sukkulointi on jäänyt huomioimatta. On kuitenkin todettava, että myös vapaa-ajan organisoimattomissa ryhmissä tapahtuu ryhmien välistä sukkulointia. (Lähteenmaa 2001, 33–34; Hoikkala 1991.) Pitkälti nuorten vapaa-ajan ryhmiin kuuluessaan tai niiden välillä sukkuloidessaan, nuori voi päättää, kuinka paljon panostaa kyseiseen ryhmään, joten sitoutuminen voi olla hyvinkin löyhää. (Lähteenmaa 2001, 35, 38)

Etuina sukkuloinnista ja liikkuvuudesta on esimerkiksi nuorten elinpiirin laajeneminen, eli sosiaalisen maailman ja maailmankuvan kasvu uusien sosiaalisten kontaktien ja näkökulmien kautta (Oranne 2015). Tämä toteutuu, kun esimerkiksi oppilaitoksiin keskittyy eri paikkakuntien nuoria uusiksi ryhmiksi ja tutustuu toisiinsa.

Liikkuvuuden negatiivisiin puoliin kunnan näkökulmasta voidaan mainita nuorten muutto pois kunnasta työn tai koulupaikan perässä. Pienissä kunnissa usein myös pienet vuokra-asunnot ovat vähissä, joten vaikka työtä olisi, vanhempien luota halutaan muuttaa omilleen ja itsenäistyä. Kunnan omien palveluiden käyttämättä jääminen on yksi seuraus, kun suunnataan toisille paikkakunnille harrastusten tai ostoskeskusten perässä. Kiristynvä kuntatalous voi asettaa nuorten avoimille palveluille tiukat aukioloajat ja nuorisotalon kiinni ollessa nuorille on yleensä tarjolla kaupallisia ja yksityisiä tiloja (Kiilakoski 2011, 181). Nostaakseni esille esimerkkieron kaupunkinuorten ja maaseudunnuorten liikkuvuudesta, kaupungissa palveluita on tarjolla. Kaupallista tarjontaa on jopa niin paljon, että nuorisotalot eivät ole aukioloaikanaankaan niiden kanssa kilpailukykyisiä (Kiilakoski 2010). Maaseudulla on vaihtoehtona tyytyminen kunnan olemattomaan tai vähäiseen tarjontaan tai kulkeminen muualle (Kylmäkoski 2008, 399). Kunnan pitäisi huomioida nuorten tarpeita mahdollisuuksien mukaan ja kuulla heitä oikeasti. Näin kunta voisi ehkä väistää paikalleen jämähtämisen, väestön ikääntyessä ja palveluiden yksipuolistuessa.

Kun nuoret liikkuvat, on nuorisotyön seurattava liikettä perässä. Nuorten verkko-ryhmiä ajatellen, virtuaalinen verkkonuorisotila luo puitteet tilatyön kehittämiseksi.

seen ja nuorten uudenlaisen osallisuuden tukemiseen, fyysisestä läsnäolosta riippumattomasti (Aittola ym. 2006, 182; Kylmäkoski 2006, 13). Nuoret keskustelvat myös monissa sellaisissa verkkoympäristöissä, joita nuorisotyö ei seuraa (Mattila 2006, 157). Tästä syystä on hyvä, että tutkimusalueellakin sosiaalisen median välineitä on hyödynnetty. Verkon käytön ollessa luontaista nuorille, on sieltä löydyttävä helposti nuorisotalon julkiset tiedot ja kunnan muut nuorisopalvelut. Vaikka tällainen pelkkä tiedonjako ei ole suoranaisesti verkkonuorisotyötä, verkossa tehtävä työ ja siellä jaetut tiedot on ymmärrettävä lisäulottuvuutena perinteisen työn rinnalle (Kotilainen & Sihvonen 2006, 170).

Myös nuorisotyöntekijöiden väliset verkkoyhteisöt ja muut sähköiset tiedonvaihdon välineet ovat nuorisotyön liikkuvuuden areenoita. Verkon kautta käydystä työntekijöiden välisestä keskustelusta voi seurata ideoiden ja ajatusten siirtoa nuorisotalolla tehtävään työhön. Tieto ajankohtaisista asioista, tutkimuksista, uutisista tai Facebook-ryhmistä voi liikkua verkossa erilaisia väyliä pitkin. Esimerkiksi opinnäytetyöni Facebook -ryhmä *Nuorisotalojen yhteistyö*, josta nuorisotyön ammattialalla tunnettu konkari Petri Cederlöf jakoi kuvakaappauksen *Nuorisotyötä koskeva tieto ja tutkimus*-ryhmässä! Tieto siis liikkuu nopeasti ja ajantasaisesti verkossa, siellä sukuloivien ammattilaisten kesken ja julkisesti-kin.

Nuorisotyö liikkuu jalkautuen nuorten pariin erilaisin menetelmin. Yksi keino on liikkuva nuorisotalo. Keravalla on *Kerbiili*, ympärivuotisesti liikkuva nuorisotalo (Kerava 2015), kesällä 2015 oli Kemissä *Puuhapaku* ja Torniossa *Kesäpösö* (Yle 2015). Toisenlaista nuorisotyön liikkuvuutta havaitsin keväällä 2015, kun Pornaisiin saatiin pyydettyä avuksi Aseman lapset ry:n katusovittelu, joka pääasiassa toimii Helsingin keskustassa. Nuorisotalotyöntekijöiden ja muiden yhteistyöorganisaatioiden liikkuvuus on siis mahdollisuuksia täynnä. Toteutetussa nuorisotalotyöntekijöiden kyselyssä tuli esiin, että myös tutkimusalueen työntekijät ovat liikkuvaisia lähialueella, suuri osa oli vierailut lähikuntien taloilla ja tunsivat niiden työntekijöitä.

4 YHTEISTYÖMUODOT

Alueen nuorisotalot toteuttavat jo jossakin määrin yhteistyötä, kuten kyselyssä ilmeni. Alueen nuorisotyö kokoontuu ajoittain itäisen Uudenmaan nuorisotyöntekijöiden tapaamisiin. Viimeksi kyseinen tapaaminen järjestettiin Askolan nuorisotalolla keväällä 2015. Tapaamisten säännöllisyys ja kuntien osallistumisaktiivisuus ovat tietojeni mukaan vaihtelevia. Kuitenkin se, että yhteistyötä jo on, helpottaa kehittämistyötä. Kaikkea ei tarvitse rakentaa tyhjästä ja olemassa olevia raameja ei ole tarpeen poistaa, vaan kehittää.

Kehittämiseen motivoivaksi havainnoksi voidaan todeta sen huomaaminen, että toiminta nykymuodossa kaipaa uudistamista (Kiilakoski 2011, 153). Työn kehittämiseen liittyy monia asioita, joihin on sitouduttava. Yksi tärkeimmistä on tiedon levittäminen koko organisaatiolle, johon olisi oltava systemaattisia keinoja ja mekanismeja, jotka varmistavat tiedonkulun koko nuorisotoimen läpäisevästi. Monissa hankkeissa on havaittu tiedonkulun välissä erilaisia esteitä, kun tiedon virta ei löydä luontevia väyliä. Työntekijöiden ammatillinen taso, kiinnostuksen kohteet ja motivaatio ovat keskeisiä tekijöitä kehittämistyössä (Honkasalo ym. 2011, 21–22). Näiden lisäksi työntekijöiden vaihtuvuus on yksi muuttuja, joka vaikuttaa kehittämistyön onnistumiseen varmasti pidemmällä näkemyksellä. Työntekijöiden vaihtuvuus saattoi tulla ilmi kyselyni vastauksissa, kun suurin osa alueen vastaajista oli ollut työssään vain vajaan vuoden.

Kun todellisuutta katsotaan verkoston kautta, ymmärrämme todellista, kattavampaa kokonaiskuvaa monen erikoisosaajan silmin. Monimutkaisten asioiden hahmottaminen sekä ratkaiseminen helpompaa, kun käytössä on useamman toimijan tiedot. Syntyy osaamista, jota ei muilla keinoin ole saavutettavissa. (Gretschel & Mulari 2013, 29–31; Soanjärvi 2007, 155–167.) Alueellisten toimijoiden yhteen kokoamista voidaan hyödyntää esimerkiksi nuorten elinolojen parantamiseen näkökulmia etsiessä tai puututtaessa koko alueen kattaviin nuorten akuutteihin ongelmiin, kuten kehityksen vaarantaviin trendeihin (Mattila 2006, 156–157). Yhteen kokoontuminen alueen muiden toimijoiden ja yksityistenkin

tahojen kesken auttaa nuorisotyöntekijöitä säilyttämään kosketuksen nuorten ja nuorisokulttuuristen ilmiöiden arkeen. (Honkasalo ym. 2011, 19–22.)

Verkoston perustaminen vaatii aikaa ja kärsivällisyyttä, eikä verkoston mallia voi kopioida jostakin muualta suoraan. Perustaminen alkaa verkostoon kuuluvien ryhmien kartoituksella ja ryhmien organisoinnilla verkostoksi. Useamman ryhmän yhteisellä verkostolla olisi oltava nimettynä verkostokoordinaattori, joka organisoii verkoston toimintaa, esimerkiksi valmistellen käsiteltäviä asioita ja toimenpiteissä edistymistä seuraten. (Gretschel & Mulari 2013, 19, 22.)

Tutkimusalueeni tapauksessa verkoston perustaminen alkaisi siis mukaan verkostoon tahtovien nuorisotoimien kartoituksella ja työntekijöiden mukaan ottamisella. Jo ennen tätä olisi hyvä olla nimettynä vanha työntekijä tai palkata uusi yhteistyöhön keskittyvä työntekijä verkostokoordinaattoriksi. Tämä vie alussa resursseja, mutta yhteistyön kehittyessä toimivaksi se osoittautuisi kannattavaksi sijoitukseksi.

4.1 Kanuuna-verkosto ja arviointimalli

Kanuuna- verkosto on nuorisotyölähtöinen kehittämisverkosto, johon kuuluu Suomen 27 suurimman kunnan nuorisotoimet. Toiminnan on vuodesta 2007 rahoittanut Opetus- ja kulttuuriministeriö. Kanuuna- verkosto järjestää seminaareja, koulutuksia ja koordinoi hankkeita. Lisäksi se tarjoaa nuorisotyöntekijöille verkostointimahdollisuuksia, kokemustenvaihtoa ja vertailutietoa muista kunnista. Toiminta on joustavaa, mukana olevien kuntien tarpeiden mukaista ja koko Suomen kattavaa. (Kanuuna 2015.)

Jo aiemmin työssäni nousi esille Kanuunan talotoiminnan kehittämishanke (ks. s.12). Hankkeessa nuorisotyön itsearviointi- ja auditointimallia kehitettiin eteenpäin. Nuorisoalan ulkopuolisille toimijoille voidaan sen avulla osoittaa ketä varten ja miksi toimitaan sekä miten toimintaa todistetaan tehdyksi. On huomioitava kuitenkin se, että työntekijät saavat tehdä oman näköistään työtä, eikä kyseessä ole työntekijöiden toimenkuvien jäähmettämien ja normittaminen. (Honkasalo ym. 2011, 17.)

Pornaisissa arviointimallia toteutettiin itsearviointina vuonna 2013. Kuitenkaan yksikään työntekijöistä nyt kaksi vuotta myöhemmin ei vastannut kyseistä mallia tuntevansa. Tämäkin saattaa kuvata työntekijöiden jatkuvan vaihtuvuuden seurauksia. Mutta ovatko ne väistämättömiä? Olisiko yksi ratkaisu sujuvaan tiedonvaihtoon panostaminen? Vai ehkä työntekijöiden pysyvyyteen vaikuttaminen? Ohjaajien vaihtuvuus ei välttämättä ole kuitenkaan suurin ongelma, vaan tiukasti rajatut työaikaresurssit ja niiden sidonnaisuus tilan aukioloaikaan, jolloin aikaa ei jää kehittämistyöhön (Cederlöf 2004, 26).

Nuorisotalotyö tulee kohtaamaan haasteita liittyen kuntatalouteen, kunta- ja palvelurakenteiden muutoksiin, seudulliseen yhteistyöhön ja työntekijöiden nousevaan koulutustasoon. Näitä haasteita ajatellen yhteistyön kehittäminen ja talotyön arviointi ovat ajankohtaisia teemoja nuorisotalotyön organisoinnissa. Pienevät resurssit merkitsevät myös sitä, että toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta on mitattava ja osoitettava päättäjille (Cederlöf 2004; Kiilakoski 2011). Mikä olisi parempi tapa mitata ja osoittaa, kuin alueen yhteistyönä toteutettu arviointikierto, jonka hyötyinä olisi laadun arvioinnin lisäksi paljon muutakin. Auditointi- ja itsearviointimallin toistuva organisoitu käyttö mahdollistaisi alueellisen nuorisotalotutkimuksen, keräisi tietoa pienten kuntien nuorten tilanteesta, jakaisi hyviä käytänteitä ja ideoita. Työn katsominen ulkopuolisena toisella tilalla voi avata työntekijöiden silmiä oman tilansa suhteen. Voi nähdä selkeämmin, mikä omalla tilalla on paremmin tai missä olisi kehittämisen varaa. (Kiilakoski 2011, 163.)

Samansuuntaisia johtopäätöksiä esitettiin Lappeenrannan nuorisotoimen laatimassa auditointihankkeen kehittämisapurahahakemuksessa. Hakemuksessa kuvaillaan itsearviointi- ja auditointimallin toiminnan edellytyksinä johdon sitoutumisen ja työntekijöiden oikean asennoitumisen arviointiin. Mallin tuloksiin luetellaan uudet ideat ja oppiminen, vertaistuki, auditointipalautteesta saatu hyöty, positiivinen palaute ja kehittämiskohteiden tunnistaminen. Pienten kuntien usein yksin jäävien nuorisotyöntekijöiden osalta hakemuksessa mainitaan, että auditoinnin avulla voidaan yksinkertaisesti varmistaa, toimitaanko oikein. Hakemuksessa todetaan, että mukana arvioinnissa olleiden nuorisotoimenjohtajien mielestä arviointimalli voisi toimia erinomaisena alueellisen nuorisotyön välineenä.

Nuorisotoimenjohtajat mainitsivat myös, että pienten kuntien suhteen malli voisi olla myönteinen tapa lähestyä kehittämistä, kun käsky ei tule ylhäältä päin vaan se näyttäytyy yhdessä kehittämisenä. (Kanuuna 2013, 2.) Jo tuolloin siis on noussut ajatuksia pienten kuntien lähestymisestä arviointimallin kautta. Kuten kyselyssäni nousi esille, vertaisarvioinnista ollaan alueella kiinnostuneita.

Päivi Liinamon (2011, 24–27) opinnäytetyö perehtyi Kanuunan talotyöhankkeen aikana Joensuun avoimen nuorisotyön henkilöstön näkemyksiin käyttöön otetusta itsearviointimallista. Hänen tutkimuksen pääasiallisena menetelmänä oli kysely työntekijöille. Tulos tiivistetyksi he kokivat itsearviointimallin hyvänä työvälineenä. Sitä kuvattiin aikaa vieväksi, mutta kannattavaksi. Työtä tarkastellen pysähtyminen avasi silmiä uusille kehittämissuunnille ja monet turhat käytänteet paljastuivat.

Samainen asia nousi kyselyni vastauksissa esille johtoportaan osion kysymyksessä, jossa vastaaja totesi resursseja löytyvän kyllä yhteistyötoimille, jotka lopulta vähentävät omaa työtä, ilman turhia palavereita. Tämä toteutuisi turhien käytäntöjen karsimisella, ilman vastaajan pelkäämiä, aikaa hukkaavia palavereita. Itsearviointimalli vaatii palaverit vain oman henkilökunnan kesken, aluksi tiedon jakamiseksi ja ohjeistuksen antamiseksi, toinen tapaaminen arvioinnin toteutuksen jälkeen tulosten läpi käymiseksi.

Pääkaupunkiseudun nuorisotoimet toteuttavat säännöllisiä auditointeja. Muualla Suomessa yhteistyötä auditoinneissa tehdään eritasoisella säännöllisyydellä ja monin eri tavoin. Niiden hyödyllisimpänä tuloksena mainitaan benchmarking, eli kokemusten ja ideoiden vaihto sekä toimivien käytäntöjen omaksuminen toisilta. Haasteena auditointiyhteistyölle on työntekijöiden vähyys ja vaihtuvuus, hankala aikataulutus sekä välimatkat. Auditointia tekevän tahon olisi hyvä olla samanlaiselta alueelta vertaisuuden toteutumiseksi. Esimerkiksi maaseutumaisen tai maahanmuuttajavaltaisen alueen auditoija olisi vastaavan kaltaiselta alueelta. (Nöjd 2014, 3.) Tästä syystä tutkimuskuntien nuorisotalojen arviointi kannattaisi toteuttaa muiden alueen kuntien kanssa niiden samankaltaisuuden vuoksi. Vaikka Pornainen kuuluukin Kuuma-kuntien yhteistoiminta-alueeseen, sen pienimpänä kuntana Pornaisten alueelliset ominaisuudet ovat lähempänä työni tutkimuskuntia, kuin Kuuma-kuntia.

4.1.1 Puhelinhaastattelu ja jatkotoimia arviointiin

Puhelinhaastattelu arviointimalliin liittyen toteutettiin 19.8.2015 Kanuunakoordinaattorille Suvi Lappalaiselle. Hän kertoi yleisen päätöksenteon olevan valmis- teilla pienten kuntien mukaan ottamisesta Kanuunan mukaan ottamisesta. Kuntaliitosten kautta Kanuunan toiminta-alueellekin on ajautunut maaseutumaisia alueita (Kiilakoski 2012a, 130) Tämä nousi esille myös Kanuunan talotyön kehittä- mishankkeen raportissa. Siinä mainitaan, kuinka maaseudun toimijat jäivät hankkeen ulkopuolelle. Raportissa nostettiin esille, minkälainen toimija haluaa olla nuorisotyön kehittämiskentällä tulevaisuudessa. Sitä pohdittiin seuraavin kysymyksin:

”Halutaanko kaikkien mukana olevien kaupunkien toimintaa ja niiden arviointia viedä samaan suuntaan? Pyritäänkö verkostossa jättämään tilaa toisistaan poik- keavien mallien ja toiminnan mielten kehittämiseksi? Millä tavalla varmistetaan se, että myös pienempien kaupunkien ja maaseutumaisten alueiden näkemykset ja vahvuudet pääsevät esille?”

Kanuuna pyrkii siis asemaan, jossa se vastaisi myös maaseudun nuorisotyön haasteisiin tutkimus- ja kehittämistoimijana. (Honkasalo ym. 2011, 26–27).

Kuten Suvi Lappalainen totesi, kaikki itsearviointi- ja auditointimalliin liittyvät materiaalit ovat hyödynnettävissä Kanuunan materiaalipankista. Sieltä löytyy arviointi- ja kehittäminen-osio, jonka kautta pääsee arviointi- ja auditointimateri- aalien kansioon. Kansioista löytyy Avoimien iltojen auditointi- ja itsearviointimal- lin arviointikriteerit (LIITE 3) ja Auditointi- /itsearviointiraportti (LIITE 4) sekä kä- sikirja nuorisotyön arviointiin ja mallin käyttöön. Materiaalipankki sisältää run- saasti muutakin laadun arviointiin liittyvää materiaalia ja muiden Kanuunan hankkeiden materiaaleja.

Pohdimme puhelinhaastattelun aikana, minkälaisia konkreettisia toimia voitaisiin tarjota alueelle. Tässä haastattelun lopputuloksena tiivistetyt vaihtoehdot:

1. Itsenäinen käyttöönotto ryhmässä tai kunnittain
 - Kanuunan materiaalien hyödyntäminen on suotavaa ja niiden käyttöönot- to onnistuu alueen työntekijöiden kesken. Mallin voi ottaa käyttöön ilman

koulutustakin, mutta koulutus tuo varmuutta sen käyttöön. Voidaan myös lähteä liikkeelle yhdessä pienemmin askelin ja aloittaa pelkän itsearviointimallin käyttönotolla. Yhteiselle tapaamiselle on jo alustavasti luvattu kokoustila Pornaisista.

2. Porvoon auditointia seuraamalla oppiminen

- Kanuunan Kaakonkulman kaupungit muodostavat yhden arvioinnin yhteistyöalueen. Porvoo on yksi näistä kaupungeista ja toteuttaa arviointia taloillaan säännöllisesti. Suvi Lappalainen lupautui laittamaan viestiä Porvoon arviointia tekeville työntekijöille, voisiko muutama tutkimusalueeni talotyöntekijä tulla seuraamaan arviointia paikan päälle oppimismielessä. Tämän jälkeen yhteistapaaminen kuntien kesken ja seuraajina olleet voivat avata mallin käyttöä muille.

3. Kaakonkulman omiin koulutustilaisuuksiin osallistuminen

- Lappalainen mainitsi kysyvänsä, onko Kaakonkulman kaupungeilla on tiedossa omia arviointimalliin liittyviä koulutuksia. Jos niitä on tiedossa, voisiko tutkimusalueen työntekijöitä osallistua niihin saamaan koulutusta.

4. Kouluttajan korvaaminen yhteiseen koulutukseen

- Porvoon arviointia tekevät kokeneet työntekijät saattaisivat pientä korvausta vastaan työaikansa ulkopuolella pitää arvioinnin käyttöön liittyvän alkukoulutuksen alueen nuorisotalotyöntekijöille. Koulutuspaikka esimerkiksi Pornaisissa ja kouluttajien korvauksen kulut jaettaisiin koulutukseen osallistuvien kuntien kesken. Tämänkin mahdollisuutta Suvi Lappalainen lupasi kysyä vaihtoehtona arvioinnin vierestä seuraamiselle.

4.2 Yhteistyön uudet mahdollisuudet

Seuraavaksi esittelen keskeisimpiä havaitsemiani kehittämistarpeita ja ehdotuksiani niihin. Koostin ne myös tiiviimmäksi taulukoksi (Taulukko 1. Kehittämistarpeet ja kehittämisehdotukset), joka on osion lopussa. Haasteet ja ehdotukset liittyvät joko nuorisotoimen ja nuorisotalon tai ylipäätään kunnan tai koko tutkimuskuntien yhteisiin toimiin.

Yhteistyötä on siis jo toteutettu nuorisotalojen välillä, mainittuina muotoina tutustumiskäyntejä, yhteisiä tapahtumia ja retkiä, yhteistapaamisia, tiedonvaihtoa ja kehittämistyötä. Yhteistyön riittävydestä muodostui silti epäilevä näkemys, koska kyselyssäni jokainen vastaaja koki kentällä tehtävän yhteistyön keskeisimmäksi kehittämiskohteiksi nuorisotoiminnan yhteisen innovoinnin ja kehittämisen. Tämän pohjalta voidaan mielestäni tehdä johtopäätös, että yhteistyötä ei ole työntekijöiden, tai ainakaan tutkimusotoksen, mukaan riittävästi.

Pukkilan nuorisotalolla vieraillessani toukokuussa kävi ilmi, että Askolan nuorisotalo oli kevät kautensa osalta jo kiinni, joten nuoret tulivat sieltä Pukkilan nuorisotalolle. Jututtamani nuoret Pukkilassa kertoivat melko aktiivisesti vieraillevansa Askolan nuorisotalolla, koska samalla suunnalla sijaitsevat yläkoulu, lukio ja ammattikoulu. Aukioloaikojen suhteen siis yhteistyötä voisi kehittää, jolloin nuoret saattaisivat laajentaa liikkumistaan automaattisesti sen mukaan, mikä nuorisotalo on avoinna milloinkin. Samalla he kohtaisivat toisten paikkakuntien nuoria ja laajentaisivat elinpiiriään ja sosiaalisia verkostojaan, kuten liikkuvuus ja sukkulointi- osiossa mainittiin (Oranne 2015).

Alueen nuorisotalot voisivat yhdessä kehittää nuorisotyön liikkuvan välineen, kuten aiemmin (ks. s.28) mainitut *Kerbiili*, *Kesäpösö* ja *Puuhapaku*. Toimiesseen useamman kunnan alueella, alueen nuorten yhteisenä tilana, voidaan mahdollistaa nuorten liikkuvuutta alueella. Näin yhteistyössä nuorisotyöntekijät voisivat kehittää alueen välisiä liikennöintimahdollisuuksia, nuoret voisivat hyödyntää liikkuvaa tilaa kulkemiseen. Myös aivan tavallista bussiliikennettä voisi valjastaa nuorisotyön avuksi. Esimerkiksi voitaisiin järjestää vakiovuoro, joka vie nuoret kiinni olevalta talolla avoinna olevalle. Samalla kun eri kuntien nuoret tutustuvat toisiinsa, myös toisen kunnan nuorisotyöntekijät tulisivat tutuksi nuorille. On huomioitava myös tavalliset julkisen liikenteen aikataulut, jotka ovat koulua käyvälle nuorelle tiukasti määritelty. Olisiko niissä varaa joustaa, lisätä vuoroja tai kunnan oikeasti ottaa selvää, mihin aikoihin ne toimisivat parhaiten, myös nuorten näkökulmasta? Osaa taulukon aiheista olen sivunnut tässä osiossa ja joitakin jo aiemmin tekstissäni.

<u>Haaste</u>	<u>Ehdotus</u>
Julkisen liikenteen vähäisyys	<ul style="list-style-type: none"> - Liikkuva nuorisotyön väline alueelle - Kunta lisää linja-autovuoroja, tai edes varmistaisivat nuorten näkökulmasta sopivat ajat ja reitit julkiselle liikenteelle
Varautuneet asenteet ulkopaikkakuntalaisia kohtaan	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotalovierailut - Alueelliset turnaukset esim. pingis/biljardi (turnauksia voi toteuttaa myös verkossa tai erilaisissa mobiilisovelluksissa)
Asenteet ulkomaalaisia ja muita kulttuureja vastaan varautuneet maaseutuväestön heterogeenisyydestä johtuen	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntien yhteisten kansainvälisten hankkeiden toteuttaminen
Tiukat aukioloajat nuorisotaloilla	<ul style="list-style-type: none"> - Varmistetaan, että ainakin yksi talo on avoinna ja tiedotetaan eri talojen aukioloista yhteistyössä
Ei vakiintuneita avoimien iltojen arviointikäytänteitä	<ul style="list-style-type: none"> - Itsearviointi- ja auditointimallin käyttöönotto yhdessä, vuosittainen arviointikierto. Lisäksi vertaiskehittämistä ja omien jokapäiväisten raportointimallien jakamista.
Nuorten muutto toisille paikkakunnille	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorten alueellisen identiteetin vahvistaminen mm. osallisuuden keinoin nuorisotaloympäristössä
Nuorten yksityisten palveluiden käyttö keskittyy vain toisille paikkakunnille	<ul style="list-style-type: none"> - Varmistetaan, että kunnassa on riittävästi toimintaa nuorille, vaikka yhteistyössä jaetuina kustannuksin lähikuntien kanssa
Nuoret eivät käy talolla, sukupolvenvaihdoksen jälkeen asiakkaat vähissä	<ul style="list-style-type: none"> -Panostetaan tiedotukseen ja organisaation ulkoiseen viestintään(verkko)
Yhteistyön kehittämien nähdään resursseja vievänä toimenpiteenä	<ul style="list-style-type: none"> -Kokeilukulttuurin keinoin tehdään erilaisia lyhytkestoisia yhteistyötoimia, jotka lyhyesti arvioidaan ja raportoidaan yhteisissä palavereissa. Myöhemmin verkoston vakiinnuttua ja hyvien toimintatapojen jo löydyttyä kokeilemalla voidaan laatia jo hyväksi havaituista malleista verkostolle toistuva vuosikello ja sopia verkoston rakenne tarkemmin
Varoja yhteistyöverkoston kehittämiseen ei ole	<ul style="list-style-type: none"> -Hankerahan haku SILMU ry:ltä projektin alkuun (ks. s. 40)

Taulukko 1. Kehittämistarpeet ja kehittämisehdotukset.

5 LOPPULUKU

Opinnäytetyön ideoinnin alussa tavoitteeni olivat korkealla. Haaveilin koko Suomen nuorisotaloille toteutettavasta yhteistyövälineenä toimivasta verkkoalustasta. Kuten työstäni lopulta näkyy, ajatus kohdentui konkreettisemmaksi. Tekemällä ajallista ja paikallista rajausta, tutkimusidea tarkentuu (Eskola & Suoranta 2001, 34–35).

Nuorisotalotyöntekijöille toteutetun kyselyn tulokset olivat ratkaisevassa asemassa työn onnistumisen kannalta. Tavoitteenani oli saada jokaisesta kunnasta useampia vastauksia kyselyyn ja toteuttaa kahdesta viiteen nuorisotalovierailua. Työn onnistumista määrittelin suunnitelmassani niin, että aineiston tavoitteet täyttyvät, mikäli kerätyn aineiston pohjalta voidaan tehdä johtopäätöksiä työn nykytilasta ja yhteistyön mahdollisista uusista muodoista. Nuorisotalotyön tärkeyden tarkistelu ja nuorten liikkuvuuden todistaminen olivat avainasemassa työn sisällöllistä onnistumista ajatellen. Nähdäkseni sain kerättyä aineistoa riittävästi ja johdettua niistä loogisia johtopäätöksiä.

Työni tulosten luotettavuutta määrittelin jatkuvasti aineiston analyysin aikana. Oma roolini yhden tutkimuskunnan työntekijänä vaikutti tuloksiin, näkökulmani oli varmasti erilainen kuin ulkopuolisella tutkijalla. Johtopäätökseni muodostin kuitenkin kokonaiskuvaan, enkä yhtä kuntaa katsoen. Tutkimus on teoreettisesti toistettavissa, mutta käytännössä toteutettuna se ei välttämättä osoittaisi kaikkia samoja tuloksia. (Vilka 2005/2015, 194–198).

Kirjoittamistyötä selkeytti ajoittainen mind-map- tekniikka. Kun kirjoittamisen aloitus tuntui hankalalta, purin osaset miellekartoiksi tai listoiksi, jolloin aiheesta toiseen sujuvasti kirjoittaminen oli luontevampaa. Työssäni toteutui hermeneuttinen työtapa, eli kirjoitin jatkuvasti ylös työn edetessä, samanaikaisesti lukien teoriaa, ajatellen ja keskustellen eri tahojen kanssa (Vilka 2005/2015, 182).

Aikataulut onnistui suunnitelmani mukaisesti. Työntekijöiden määrää olisin voinut tutkia tarkemmin, mutta toisaalta tulosten se ei ollut oleellista, mutta niiden kautta olisin kuvannut tarkemmin alueen nuorisotyöllisiä resursseja. Liikkuvuuden tarkastelua ajatellen voin jälkikäteen todeta, että nuorisotalovierailuilla esitetyt kysymykset nuorille olisivat voineet olla laajemmin liikkuvuuden aihepiireistä, eikä pelkästään nuorisotaloista. Vierailut olisi kannattanut toteuttaa vasta syksyllä, kun aineistoa oli kerätty jo kirjallisuudesta ja nuorisotyöntekijöiden kyselyistä. Tarkemman perehtymisen jälkeen kysymykset olisivat olleet erilaisia.

Rajaus oli yksi kirjoitustyön vaikeimpia osioita, tuntui että opinnäytetyösuunnitelmani rajasi ajoittain liikaa. Onneksi toteutus löysi väylänsä ja olen tyytyväinen aiheeni rajaukseen. Tilaajaa tapasin useampaan otteeseen, mutta työn tekeminen oli hyvin itsenäistä ja tilaajalla ei ollut tarkkoja toiveita työn suhteen. Pidin tilaajatahon ajan tasalla työni tilanteesta sähköpostin ja tapaamisten avulla.

Onnistuneimmaksi opinnäytetyöni tuloksiksi nostaisin auditointi- ja itsearviointimallin mahdollisen tarpeen ja kiinnostuksen havaitsemisen sekä sen käyttöönottoon ja levittämiseen löydetyt uudet mahdollisuudet. Opinnäytetyöni myös johdatti konkreettisiin toimiin, Kanuunan yhteydenoton jälkeen alueen nuorisotalotyöntekijöiden oma arviointimallikoulutus, auditoinnin seuranta Porvoossa, tai jokin muu puhelinhaastattelussa löydetyistä vaihtoehdoista, toivon mukaan etenee lähiaikoina.

5.1 Tulosten juurruttaminen

Työni tuloksista voi hyötyä tutkimusalueen kuntien lisäksi muutkin pienet kunnat Suomessa. Tulokset ovat sovellettavissa tutkimusalueelle soveltuvilta osin tai jopa kokonaan. Näen työni aiheen ammattialalle ajankohtaisena. Tähän viittaa aihealueen nousun eri medioissa, kuten kuntaliiton erikoislehti Polemiikissa, jossa kerrotaan *Unohdettu vähemmistö* – hankkeesta. Hankkeen tarkoitus on selvittää Pohjois-Karjalan ja Kainuun syrjäkylien nuorten kokemuksia ja saada kuuluville heidän ääntään. (*Nuorisotutkijat lähtevät kylille* 3/2015.)

Maaseudun persoonallisten työtapojen esiin nostaminen ja laadun takaaminen arvioinnilla on oleellista kuntarakenteiden muuttuessa ja talouden kiristyessä. Työn erilaisuus eri toimintaympäristöissä on huomioitava asia ja maaseudun nuorten elämään liittyy sellaisia piirteitä, joiden kautta nuorisotyötä on ajateltava.

Tuloksia jalkautetaan nuorisotyön kentälle montaa eri väylää pitkin. Mukana olleiden kuntien nuorisotoimille lähetän sähköpostitse, kuten kyselyn saateteksissä (LIITE 1) mainittiin tehtävän. Tilaajaorganisaation vastuulle jää tiedonjako seuraavaan itäisen Uudenmaan nuorisotyöntekijöiden tapaamiseen. Näin saadaan yhteistyölliset ehdotukset (LIITE 2) hautumaan ja jos auditointikoulutuksen mahdollisuus selkiytyy, jakaa tietoa siitä ja sopia jatkosta. Pornainen kuuluu KUUMA-yhteistyöalueeseen, joten Pornaisten vapaa-aikasihteri jakaa opinnäytetyön valmiina myös Kuuma-kuntien johtoryhmän jäsenille. Lisäksi jaan opinnäytetyön työn aikana perustettuun Facebook-ryhmääni Nuorisotalojen yhteistyö, kiinnostuneet jatkavat keskustelua verkossa ja tuloksia voidaan jakaa eteenpäin muihinkin nuorisotyöllisiin yhteisöihin

5.2 Johtopäätökset

Kun nuorisotyö ammattialana haluaa määritellä omat osaamisalueensa, kriteerinsä, luoda tietopohjansa sekä ottaa kantaa alan koulutukseen, voidaan todeta kyseessä olevan nuorisotyön professionalisaatio. Kyseisessä prosessissa ala kiinnostuu entistä enemmän itsestään. (Honkasalo ym. 2011, 15.) Opinnäytetyöni voisi olla kerättyine aineistoineen ja tehtyine johtopäätöksineen alkusysäys kyseiseen prosessiin. Ymmärrettävä on, että työn kehittäminen ei ole riippuvainen vain työntekijöiden vapaasta tahdosta. Sen toteutumiseen vaaditaan myös organisaation sitoutuminen sen kautta johtoportaan päätös resurssien varaamisesta kehittämistyölle. Riittävien resurssien lisäksi vaaditaan motivoituneet työntekijät, joille on laadittava selkeät työnkuvat.

Tutkimuskuntien välillä on eroja ja yhtäläisyyksiä. Kuntien erilaiset rakenteelliset erot ja kulkusuunnat eri kaupunkeihin vaihtelevat. Olemassa olevilla eroilla, esimerkiksi kaksikielisyydellä ja monikulttuurisuuden eri tasoilla, on positiivista

vaikutusta yhteistyön kohderyhmään, eli nuoriin. Suvaitsevaisuus ja kulttuurien tuntemus ovat asioita, joita nuorisotyön on mielestäni tärkeää opettaa. Kuntien yhteiset, kansainväliset hankkeet, joille rahoitustakin on tarjolla (Cimo 2015), olisivat mainio keino avartaa syrjäkylänuorten elämäkatsomusta ja maailmankuvaa. Rahoitusta kuntien yhteisiin kehittämishankkeisiin ja kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin voi hakea myös maaseudun kehittämissyhdystys SILMU ry:n kautta. Yhdistyksen strategian 2014–2020 pääpainona onkin juuri alueidenvälinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä lapset ja nuoret. (SILMU ry 2015a.) Alueellisen verkoston kehittämiseksi ja verkostokoordinaattorin työllistämiseksi on tietojeni perusteella mahdollista saada SILMU ry:n myöntämää LEADER-tukea. Tämän suuntainen hanke täyttää riittävin osin rahoitettavien hankkeiden kriteerit (SILMU ry 2015b).

Maaseutujen nuorisotalot ovat antoisia areenoita alueen nuorten kasvattamistyöhön. Työtä tekevien vain pitää muistaa, että vaikka työtä tehdään ajoittain yksin, muitakin on samassa veneessä. Kynnys tiedustella naapurikunnan työntekijältä jotakin asiaa nuorisotalotyöstä voi olla olemassa. Se on kuitenkin helposti ylitettävissä käytännössä. Jos työntekijöistä muodostuu jo olemassa oleva verkosto, kynnys pulman hetkellä voi kadota kokonaan. Yhteisen työn rakentaminen on työteliästä, mutta säästää lopulta aikaa, vaivaa ja muita resursseja. Toimivan verkoston muodostuttua, ei tarvitsisi enää keksiä samaa pyörää uudelleen jokaisessa kunnassa.

Työn tuloksena voidaan todeta, että paljon kehittämissuuntia löytyy. Yhteistyö kuntien välillä jää omavalintaiseksi toimenpiteeksi, joka usein nähdään aikaa vievänä, mutta tuloksiltaan hyödyllisenä. Paljon on kiinni nuorisotoimen työntekijöistä ja heille määritellyn työnkuvan laajuudesta, jääkö aikaa yhteistyökuvioiden vapaaehtoiselle kehittämiselle. Tästä syystä myös nuorten osallistaminen yhteistyön kehittämiseen voisi olla avain kohderyhmän ja työntekijöiden kuntarajoja ylittävään dialogiseen yhteistyöhön. Yhteistyömahdollisuudet ovat näillä kilometrimäärillä rajattomat, kunhan tahtoa riittää (Körkkö 2015).

LÄHTEET

Aittola, Tapio; Hintikka, Timo; Kylmäkoski, Merja; Lind, Kimmo 2006. Epilogi. Teoksessa: Nuorten tilat. Merja Kylmäkoski, Kimmo Lind, Timo Hintikka & Tapio Aittola (toim.). Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 9, 2006. Vaajakoski: Gummerus

Allianssi ry ja Suomen Kuntaliitto 2013. Kunnallisen nuorisotyön tulevaisuus-odotukset 2013 Viitattu 5.9.2015 <http://www.alli.fi/binary/file/-/id/665/fid/2560>

Allianssi 2012. Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus. Viitattu 31.8.2015 <http://primapaper.fi/allianssi/vaikuttamismateriaalit/nejuliste/primapaper>

Askolan kunta 2015. Nuoriso. Viitattu 6.8.2015 <http://www.askola.fi/index.php?id=34>

Cederlöf, Petri 2004. Nuorisotyö ja sen haasteet pienissä kunnissa. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 45.

Cimo 10.4.2015. Ohjelmat, Comenius. Viitattu 7.9.2015 <http://www.cimo.fi/ohjelmat/comenius>

Eskola, Antti 1984. Artikkel. Tutkijan teoreettinen ihmiskuva ja sen moraaliset seuraukset. Sosiologia 21 (2)

Eskola, Jari; Suoranta Juha. 2001. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Gummerus kirjapaino Oy: Jyväskylä

Eskola, Marjatta; Jauhiainen, Riitta 1994. Ryhmäilmiö. WSOY 1994

Felet ligger i strukturerna inte i huvudet. Julkaistu 27.6.2015. Östnyland. Viitattu 6.8.2015 <http://ostnyland.fi/nyheter/2015-06-27/760719/felet-ligger-i-strukturerna-inte-i-huvudet>

Google Maps- palvelu. Nuorisotalojen etäisyydet. Viitattu 26.8.2015.
<https://www.google.fi/maps/dir/Niittypolku+3,+Lapinj%C3%A4rvi/Koskitie+2,+07170+Pornainen/Linnankoskentie+49,+Askola/Veteraanitie,+Pukkila/Virastotie+7,+Myrskyl%C3%A4/@60.5001121,25.5235732,9z/am=t/data=!4m36!4m35!1m5!1m1!1s0x4691bfd5e49845a3:0xefe7c7bbe63dbdf1!2m2!1d26.1988372!2d60.6260128!1m5!1m1!1s0x4691f94cdd16f69f:0xb7568e067527aaa3!2m2!1d25.3716459!2d60.4804216!1m5!1m1!1s0x4691fa97c872dad5:0x8bbf788bdd5723dc!2m2!1d25.5837836!2d60.5265961!1m5!1m1!1s0x4691e40fee2bb597:0x7877587b435a5c83!2m2!1d25.5665517!2d60.6421038!1m5!1m1!1s0x4691e8485f374b11:0xeff9367fcfeabf13!2m2!1d25.8501436!2d60.6698485!3e0!6m3!1i0!2i1!3i2>

Gretschel, Anu 2011. Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä: nuorten näkökulma. Anu Gretschel & Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus & Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, julkaisu 3/2011

Gretschel, Anu; Mulari, Timo 2013. Ryhmistä verkostoiksi ja verkoston toiminta laadukkaaksi. Monialaisten yhteistyöverkostojen kehittämishankkeen loppujulkaisu. Suomen nuorisoyhteistyö- Allianssi ry & Nuorisotutkimusverkosto/. SP-Paino: Nurmijärvi

Harinen, Päivi 2014. Nuoran verkkokolumni. Julkaistu 19.12.2014. Viitattu 28.8.2015 <https://tietoanuorista.fi/nuorten-elamismaailmat-eriytyvat-alueellisesti-kaksi-puheenvuoroa-kaupungista-ja-maaseudulta/>

Harinen, Päivi; Kyrö, Ronja; Körkkö, Seppo 2015. Pitkä matka joka paikkaan - Syrjäkylänuoruus ja arjen maantiede –työpaja. 26.3.2015. Espoo. Etsivän nuorisotyön verkostopäivät

Hirsijärvi, Sirkka; Remes, Pirkko; Sajavaara, Paula 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Tammi Oppimateriaalit.

Hoikkala, Tommi 1991. Nuorisokulttuurista kulttuuriseen nuoruuteen. Helsinki: Gaudeamus

Honkasalo, Veronika; Kiilakoski, Tomi; Kivijärvi, Antti 2011. Nuorisotyö ja tutkijat liikkeellä- Tarkastelussa kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämishankkeet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 114 & Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto – Kanuuna. Helsinki: Unigrafia

Kanuuna-verkosto 2013. Hankerahahakemus. Viitattu 30.8.2015.

http://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/filedepot/auditointihanke_hakemus_vaakuna_02092013.docx

Keravan nuorisopalvelut 2015. Tilat. Kerbiili. Viitattu 2.9.2015

<http://www.keravannuorisopalvelut.fi/tilat/kerbiili/>

Kiilakoski, Tomi 2010 Nuorisotutkimusseuran verkkokanava Kommentti. Julkaistu 25.8.2010. Viitattu 2.9.2015 <http://www.kommentti.fi/kolumnit/alueellisen-nuorisotyon-muutoksia>

Kiilakoski, Tomi 2011. Talotyön ja alueellisen nuorisotyön kehittäminen. Teoksessa: Nuorisotyö ja tutkijat liikkeellä- Tarkastelussa kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämishankkeet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 114 & Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto – Kanuuna. Helsinki: Unigrafia

Kiilakoski, Tomi 2012a. Talotyön ja alueellisen nuorisotyön kehittäminen. Teoksessa Kehittyvä nuorisotyö. Katja Komonen, Leena Suurpää & Markus Söderlund (toim.) Helsinki: Hakapaino

Kiilakoski, Tomi 2012b. Nuorisotutkimusseuran verkkokanava Kommentti. Julkaistu 28.8.2012. Viitattu 28.8.2015 <http://www.kommentti.fi/viikonv%C3%A4ite/kuntaliitosten-my%C3%B6t%C3%A4llis%C3%A4ntyv%C3%A4t-v%C3%A4limatkat-eriarvoistavat-nuorten-el%C3%A4m%C3%A4>

Kiilakoski, Tomi; Nieminen, Juha 2007. Pedagogiikka- Nuorisotyön pedagogiikat ja uudet haasteet. Teoksessa Hoikkala, Tommi; Sell, Anna, (toim.): Nuorisotyötä on tehtävä. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 76

Kolu, Antti; Tapio, Tuija 2006. Muistoja Palokan kylän nuorisotiloilta. Teoksessa: Nuorten tilat. Merja Kylmäkoski, Kimmo Lind, Timo Hintikka & Tapio Aittola (toim.). Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 9, 2006. Vaajakoski: Gummerus

Kuusimaa, Jarmo 2013. HUMAK Opinnäytetyö- Kaksikielistä nuorisotyötä Siipossa: missä ovat ruotsinkieliset nuoret? Viitattu 1.9.2015
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201305117775>

Kylmäkoski, Merja 2006. Näkökulmia nuorten tilankäyttöön. Teoksessa: Nuorten tilat. Merja Kylmäkoski, Kimmo Lind, Timo Hintikka & Tapio Aittola (toim.). Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 9, 2006. Vaajakoski: Gummerus

Kylmäkoski, Merja 2007. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – Niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa: Hoikkala, Tommi; Sell, Anna, (toim.): Nuorisotyötä on tehtävä. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 76

Körkkö, Seppo 2015. Henkilökohtainen blogiteksti. Julkaistu 29.3.2015. Viitattu 28.8.2015 <http://selvakeli.blogspot.fi/2015/03/kilometri-on-konkreettinen.html>

Körkkö, Seppo. 2015. Nuorisotalojen yhteistyö- Facebook ryhmä. Viitattu 7.9.2015 <https://www.facebook.com/groups/1660749954148499/>

Lapinjärven kunta 2015. Nuorisotilat. Viitattu 6.8.2015
<http://www.lapinjarvi.fi/fi/palvelut/nuorisotyö/nuorisotilat>

Liinamo, Päivi 2011. HUMAK Opinnäytetyö- Itsearviointi avoimen toiminnan kehittämisen välineenä – Kokemuksia auditointi- ja itsearviointimallin soveltamisesta Joensuun Nuorisotoimessa. Viitattu 26.8.2015
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/30948/Liinamo_Paivi.pdf?sequence=1

Lähteenmaa, Jaana 2001. Myöhäismoderni nuorisokulttuuri. Tulkintoja ryhmistä ja ryhmiin kuulumisten ulottuvuuksista. Nuorisotutkimusverkosto. Helsinki. Hakapaino Oy.

Mattila, Pirjo 2006. Vertaisryhmien uusi tila verkossa- Tuhansista yhdistyksistä tuhansiin verkkoyhteisöihin. Teoksessa: Nuorten tilat. Merja Kylmäkoski, Kimmo Lind, Timo Hintikka & Tapio Aittola (toim.). Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 9, 2006. Vaajakoski: Gummerus

Myrskylän kunta 2015. Vapaa-aikatoimi. Viitattu 6.8.2015
<http://www.myrskylä.fi/index.php?id=219>

Mäkinen, Ronja 2015. Nuorisotyön puolesta-kampanjan blogiteksti. Julkaistu 7.8.2015. Viitattu 15.8.2015
<https://nuorisotyönpuolesta.wordpress.com/2015/08/07/maaseudun-nuorisotila-sosiaalityön-paikkana/>

Nuorisotutkijat lähtevät kylille. Polemiikki-lehti 3/2015 25–27

Nöjd, Taija 2014. Laatusuorituksen -hankkeen raportteja. Auditointiverkoston haastattelut 2014. Viitattu 19.8.2015
http://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/filedepot/auditointiverkoston_haastattelujen_yhteenvedo.pdf.

Oranne, Panu. 2015. Nuorisotalojen yhteistyö- Facebook ryhmä. Viitattu 19.8.2015 <https://www.facebook.com/groups/1660749954148499/>

Pennington, Donald C. 2005. Pienryhmän sosiaalipsykologia. Helsinki: Gaudamus

Polanyi, Michael 2009. The Tacit Dimension. Chicago: University of Chicago Press

Pornaisten kunta 2015. Vapaa-aikatoimi. Nuoriso- ja liikuntapalvelut. Viitattu 6.8.2015 <http://www.pornainen.fi/vapaa-aikatoimi/nuoriso/>

Pukkilan kunta 2015. Kulttuuri ja vapaa-aika. Nuoriso. Viitattu 6.8.2015
<http://www.pukkila.fi/index.php/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso-ja-liikuntapalvelut>

Santa, Pia 2006. Hurmureita vai huijareita? Nuoret miehet nuorisotalolla. Teoksessa: Nuorten tilat. Merja Kylmäkoski, Kimmo Lind, Timo Hintikka & Tapio Aitola (toim.). Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 9, 2006. Vaajakoski: Gummerus

SILMU ry 2015a. Strategia, Silmusta kasvua 2014–2020. Viitattu 7.9.2015
<http://silmu.info/sites/silmu.q-factory.fi/files/SILMUSTA%20KASVUA%202014-2020%2019.3.15.pdf>

SILMU ry 2015b. Rahoitettavien hankkeiden hakukriteerit. Viitattu 7.9.2015
http://www.silmu.info/sites/silmu.q-factory.fi/files/Liitetiedostot/Liitetiedosto_muut/Kriteerit.pdf

Siurala, Lasse; Suurpää, Leena. 2011. Esipuhe. Teoksessa: Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä: nuorten näkökulma. Anu Gretscher & Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus & Nuorisotutkimusverkosto | Nuorisotutkimusseura. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, julkaisuja 3/2011

Soanjärvi, Katariina 2007. Nuorisotyöntekijöiden verkostoituminen – nuorisotyöntekijöiden yhteistyöstä osaamisverkostoiksi. Teoksessa: Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 76

Sotkanet.fi 2015. Tilastohaku. Viitattu 2.9.2015
<https://www.sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko/?indicator=sza0tU5NAwA=®ion=S7I2co8PCzE0BgA=&year=sy4rBQA=&gender=t&abs=f&color=f>

Uudenmaan liitto 2015a. Uusimaa- tietopankki. Yleiskartta. Viitattu 6.8.2015
http://www.uudenmaanliitto.fi/files/13216/Uudenmaan_yleiskartta.jpg

Uudenmaan liitto 2015b. Uusimaa-Uudenmaan kunnat, Uusmaalaisen kuntien kirjo on laaja Viitattu 5.9.2015

http://www.uudenmaanliitto.fi/uudenmaan_liitto/uusimaa/uudenmaan_kunnat

Uudenmaan liitto 2015c. Uusimaa- tietopankki. Aluejaot. Viitattu 26.8.2015

<http://www.uudenmaanliitto.fi/tietopalvelut/uusimaa-tietopankki/aluejaot>

Uudenmaan liitto 2015d. Uutishuone, Artikkelit- Uudellamaalla eniten koulutuskelkasta putoavia nuoria. Julkaistu 8.6.2015 Viitattu 26.8.2015

http://www.uudenmaanliitto.fi/uudenmaan_liitto/uutishuone/artikkelit/uudellamaalla_eniten_koulutuskelkasta_putoavia_nuoria.20098.blog

Vilka, Hanna 2005/2015. Tutki ja kehitä. 4. uudistettu painos. Juva: PS-kustannus

Yle Uutiset 2015. Kemi ja Tornio taas kilpasilla: Kumpi oli ensin, Puuhapaku vai Kesäpösö? Viitattu 2.9.2015

http://yle.fi/uutiset/kemi_ja_tornio_tuas_kilpasilla_kumpi_oli_ensin_puuhapaku_vai_kesaposo/8049114

LIITTEET

LIITE 1

Kysely, saateviesti ja kysymykset

LIITE 2

Taulukko 1. Kehittämistarpeet ja kehittämisehdotukset.

LIITE 3

Avoimien iltojen auditointi- ja itsearviointimallin arviointikriteerit

LIITE 4

Auditointi- /itsearviointiraportti

LIITE 1

Kysely, saateviesti ja kysymykset

4. toukokuuta 2015 17:04

Aihe: Kysely itäisen Uudenmaan pienten kuntien nuorisotalotyölle

Tervehdys!

Teen opinnäytetyötä itäisen Uudenmaan pienten kuntien nuorisotalotyöhön liittyen. Työni tilaajana on Pornaisten kunta. Teetän kyselyä, jolla selvitetään nuorisotaloihin liittyvää yhteistyötä, sen kehittämistarpeita ja sen mahdollisia uusia muotoja itäisellä Uudellamaalla.

Kyselyn vastaajiksi etsin nuorisotalotyötä tekeviä henkilöitä (myös vapaaehtoistyötä) ja työn hallinnosta vastaavia tahoja (nuoriso/vapaa-aikasihteereitä yms.). Vastaathan kyselyyn jos osut kuvaukseen, tai jaa tätä viestiä eteenpäin alueen (Pornainen, Askola, Myrskylä, Lapinjärvi, Pukkila) kunnallista nuorisotalotyötä tekeville.

Vastaaminen kestää noin 10 minuuttia. Vastauslinkki on avoinna 7.6. saakka. Tulokset jaetaan kyselyssä mukana olleille nuorisotoimille syksyllä 2015.

Vastaa kysymyksiin oman tietämyksesi ja kokemuksesi perusteella. Jos et koe luontevaksi vastata johonkin kysymykseen, paina huoletta "En osaa sanoa" nappia kysymyksen alapuolella. Vastauksista tai kyselyn tuloksista ei voi tunnistaa vastaajia ja niitä käytetään vain opinnäytetyöhöni, yhteisöpedagogiopinnoissani Humanistiselle Ammattikorkeakoululle.

Tästä linkistä kyselyyn:

<http://riski.myzef.com/pornainenrisk/player/?q=25-kzcb775f>

Kiitokset vastaajille!

terveisin

Riina Haapakoski

Yhteisöpedagogiopiskelija/ Humanistinen Ammattikorkeakoulu

riina.haapakoski@pornainen.fi

040 504 3302

Kyselyn sisältö

Kysely nuorisotalotyöntekijöille itäisen-Uudenmaan kunnissa

Kyselyllä selvitetään nuorisotaloihin liittyvää yhteistyötä, sen kehittämistarpeita ja sen mahdollisia uusia muotoja itäisellä-Uudellamaalla. Kyselyn vastaajat ovat joko talotyötä tekeviä henkilöitä tai työn hallinnosta vastaavia tahoja. Vastaa kysymyksiin oman tietämyksesi ja kokemuksesi perusteella. Jos et koe luontevaksi vastata johonkin kysymykseen, paina huoletta "En osaa sanoa" nappia kysymyksen alapuolella. Vastauksia käytetään vain opinnäytetyössäni, yhteisöpedagogiopinnoissani Humanistiselle Ammattikorkeakoululle, työn tilaajana on Pornaisten kunta. Tulokset jaetaan kyselyssä mukana olleille nuorisotoimille syksyllä 2015. Vastauksista tai kyselyn tuloksista ei voi tunnistaa vastaajia.

Taustatiedot

1. Paikkakunta (Vaihtoehtokysymys)

Millä paikkakunnalla työskentelet?

Vaihtoehdot:

- 1. Askola
- 2. Lapinjärvi
- 3. Pornainen
- 4. Myrskylä

- 5. Pukkila

2. Nuorisotalo (Vapaapalaute)

Millä nuorisotalolla/minkä talon hallinnossa työskentelet?

3. Asema (Vaihtoehtokysymys)

Rastita sopivin työsuhteesi muoto.

Tekstikenttään voit halutessasi tarkentaa.

Vaihtoehdot:

- 1. Johtavassa asemassa/ hallinnossa

- 2. Nuorisotalon vastaava ohjaaja
 - 3. Nuorisotalotyöntekijä
 - 4. Vapaaehtoistyöntekijä
4. Työkokemukseni (Vaihtoehtokysymys)
Työkokemukseni kyseisellä nuorisotalolla / sen hallinnossa
- Vaihtoehdot:
- 1. 0-1 vuotta
 - 2. 1-3 vuotta
 - 3. 3-6 vuotta
 - 4. 6-10 vuotta
 - 5. yli 10 vuotta
5. Ikä (Vaihtoehtokysymys)
- Vaihtoehdot:
- 1. alle 30.v
 - 2. 30-40.v
 - 3. 41-50.v
 - 4. yli 50.v
6. Sukupuoli (Vaihtoehtokysymys)
- Vaihtoehdot:
- 1. Nainen
 - 2. Mies
 - 3. Muu/en halua vastata

Alueen nuorisotalot ja työntekijät

Nuorisotalojen, työntekijöiden ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö

1. Tiedätkö, mitkä ovat teitä lähimpinä sijaitsevia nuorisotaloja? (Vaihtoehtokysymys)

Saman kunnan alueella tai lähikunnissa

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

2. Oletko koskaan käynyt lähialueen muilla nuorisotaloilla? (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

3. Tunnetko muita lähikuntien nuorisotyöntekijöitä? (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

4. Onko lähikuntien välistä yhteistyötä toteutettu nuorisotyössä? (Vaihtoehtokysymys)

Esim. yhteisillä projekteilla, vierailuilla, tiedonvaihdolla..

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä, minkälaista..
- 2. Ei

5. Koetko, että alueen nuorisotalotyöhön kohdennettu avoin keskustelufoorumi (verkko tai tapaamisin) olisi hyödyllinen? (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

Oma nuorisotalo ja organisaatio

Mieti tämän osion kysymyksissä omaa taloa ja sitä hallinnoivaa organisaatiota.

1. Talollamme on sopiva määrä ohjaajia (Vaihtoehtokysymys)

Avoimien iltojen aikana tai ylipäätään listoilla, voit avata vastausvalintaasi tekstikenttään

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei, liian vähän
- 3. Ei, liikaa

2. Nuorisotalotyöntekijöiden välinen yhteishenki on talollamme hyvä (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei

3. Työntekijöiden ja työn hallintoportaankäsitykset työn teosta kohtaavat (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei
- 3. Ajoittain

4. Saan tarpeeksi tietoa organisaation toiminnasta (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

5. Ajankohtaiset asiat ja tärkeät tiedot ovat riittävän helposti saatavillani tai tiedän mistä niitä etsiä tarvittaessa (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

Yhteistyön muodot

Millä alueilla kehittämistyötä kaivataan?

1. Johtoportaan ja kenttätönn välisen yhteistyön kehittämisen aiheina voisi olla.. (Monivalintakysymys)

Voit merkitä useampia ja halutessasi avata lisää tekstikenttään

Vaihtoehdot:

- 1. Tiedonkulku/jako
- 2. Resurssien määrä ja käyttö
- 3. Toiminnan mittarit
- 4. Työhyvinvointi
- 5. Yhteistoiminnallisuus ja vuorovaikutus
- 6. Toiminnan innovointi ja kehittämisen
- 7. Organisaation yleinen työilmapiiri ja avoimuus
- 8. Palautteenanto/saanti
- 9. Muu, mikä?

2. Nuorisotyön kenttätöiden toimijoiden (saman kunnan tai eri kuntien) yhteistyön kehittämisen aiheina voisi olla.. (Monivalintakysymys)

Voit merkitä useampia ja halutessasi avata lisää tekstikenttään

Vaihtoehdot:

- 1. Toiminnan järjestäminen
- 2. Nuorten ajankohtaiset asiat ja ilmiöt
- 3. Tiedonkulku/jako
- 4. Alueen nuorisotoiminnan innovointi ja kehittäminen
- 5. Muu, mikä?

Nuoret ja liikkuvuus

1. Pysyvätkö mielestäsi kuntanne nuoret vapaa-ajallaan vain oman kunnan alueella vai ovatko liikkuvia? (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Oman kunnan alueella
- 2. Liikkuvat satunnaisesti
- 3. Liikkuvat jatkuvasti

2. Onko sinun tietääksesi nuorisotalolla käynyt muiden lähikuntien nuoria? (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Jatkuvasti
- 2. Satunnaisesti
- 3. Ei lainkaan

Toiminta, käytänteet ja materiaalit

1. Koetko joskus keksiväsi samaa toimintaa uudelleen, eli samaa jonka sinä itse tai joku muu on varmasti joskus tehnyt? (Vaihtoehtokysymys)

Esim. kalenterivuoden teemoihin liittyvät tietokisat/ohjelmaosiot, avoimien iltojen seurantalomakkeet tai muut..

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

2. Onko nuorisotalollanne materiaaleja, joita voisi jakaa muiden talojen käyttöön? (Monivalintakysymys)

Voit valita allaolevista useampiakin

Vaihtoehdot:

- 1. Tietokilpailut
- 2. Osallistamismenetelmät
- 3. Käytänteet
- 4. Raportointi/seurantalomakkeet
- 5. Ryhmätoiminnan mallit
- 6. Vertaisohjaajien mallit
- 7. Nuorisotalon "seinäinfot" nuorille (tietoiskut tms.)
- 8. Muita, mitä?

3. Onko jotakin käytäntöä (esim. nutakortti, päihtymystapauksien ohjeistus) kehittäessä/suunnitellessa tullut tarvetta tutkia, miten muut ovat saman toteuttaneet? Eli onko ollut tarvetta vertaiskehittämiseen eli "benchmarkkaukselle"? (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä, minkälaista..
- 2. Ei

4. Keksin helposti talotyötä tukevaa toimintaa iltoihin (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

5. Minulla on riittävästi välineitä ja ajankoh- taista materiaalia työni tueksi (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei

Raportointi ja seuranta

1. Talollamme on selkeä avoimien iltojen seuranta- tai raportointikäytäntö (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei

2. Onko nuorisoasiainkeskuksen laatima nuorisotalotyön ulkoinen auditointimalli tuttu sinulle? (Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei

3. Onko sitä käytetty talotyönne arviointiin?
(Vaihtoehtokysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei

4. Olisitko halukas tekemään vertaisarviointia muilla lähialueen nuorisotaloilla? (Vaihtoehtokysymys)

Tekstikenttään voit halutessasi perustella vastaustasi

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. En

Sosiaalinen media ja nuoret

1. Nuorisotalo toimii sosiaalisessa mediasa seuraavissa palveluissa: (Monivalintakysymys)

Vaihtoehdot:

- 1. Facebook
- 2. Ask.fm
- 3. Instagram
- 4. Snapchat
- 5. WhatsApp
- 6. Blogi
- 7. Muu
- 8. Emme ole sosiaalisessa mediassa

2. Kenen käytössä some-väylät ovat? (Monivalintakysymys)

Voit valita useamman vaihtoehdon. Jos väyliä ei käytössä, paina "En osaa sanoa"

Vaihtoehdot:

- 1. Talovastaavan
- 2. Nuorisotalotyöntekijöiden
- 3. Nuorten

Johtoporras

Resurssit kehittämistyöhön

1. Onko organisaatiollanne resursseja lähteä kehittämään yhteistyön mahdollistavia muotoja? (Vaihtoehtokysymys)

Voit perustella vastaustasi tekstikenttään

Vaihtoehdot:

- 1. Kyllä
- 2. Ei

LIITE 2

Taulukko 1. Kehittämistarpeet ja kehittämisehdotukset.

<u>Haaste</u>	<u>Ehdotus</u>
Julkisen liikenteen vähäisyys	- Liikkuva nuorisotyön väline alueelle - Kunta lisäisi linja-autovuoroja, tai edes varmistaisivat nuorten näkökulmasta sopivat ajat ja reitit julkiselle liikenteelle
Varautuneet asenteet ulkopaikkakuntalaisia kohtaan	- Nuorisotalovierailut - Alueelliset turnaukset esim. pingis/biljardi (turnauksia voi toteuttaa myös verkossa tai erilaisissa mobiilisovelluksissa)
Asenteet ulkomaalaisia ja muita kulttuureja vastaan varautuneet maaseutuväestön heterogeenisyydestä johtuen	- Kuntien yhteisten kansainvälisten hankkeiden toteuttaminen
Tiukat aukioloajat nuorisotaloilla	- Varmistetaan, että ainakin yksi talo on avoinna ja tiedotetaan eri talojen aukioloista yhteistyössä
Ei vakiintuneita avoimien iltojen arviointikäytänteitä	- Itsearviointi- ja auditointimallin käyttöönotto yhdessä, vuosittainen arviointikierto. Lisäksi vertaiskehittämistä ja omien jokapäiväisten raportointimallien jakamista.
Nuorten muutto toisille paikkakunnille	- Nuorten alueellisen identiteetin vahvistaminen mm. osallisuuden keinoin nuorisotaloympäristössä
Nuorten yksityisten palveluiden käyttö keskittyy vain toisille paikkakunnille	- Varmistetaan, että kunnassa on riittävästi toimintaa nuorille, vaikka yhteistyössä jaetuina kustannuksin lähikuntien kanssa
Nuoret eivät käy talolla, sukupolvenvaihdoksen jälkeen asiakkaat vähissä	-Panostetaan tiedotukseen ja organisaation ulkoiseen viestintään(verkko)
Yhteistyön kehittämien nähdään resursseja vievänä toimenpiteenä	-Kokeilukulttuurin keinoin tehdään erilaisia lyhytkestoisia yhteistyötoimia, jotka lyhyesti arvioidaan ja raportoidaan yhteisissä palavereissa. Myöhemmin verkoston vakiinnuttua ja hyvien toimintatapojen jo löydyttyä kokeilemalla voidaan laatia jo hyväksi havaituista malleista verkostolle toistuva vuosikello ja sopia verkoston rakenne tarkemmin
Varoja yhteistyöverkoston kehittämiseen ei ole	-Hankerahan haku SILMU ry:ltä projektin alkuun (ks. s. 40)

LIITE 3

NUORISOTYÖN AUDITOINTI- JA ITSEARVIOINTIMALLI

AVOIMET NUORTEN ILLAT
Työyhteisön toiminta

1.1.2011

ARVIOINTIKRITEERIT	4 ERINOMAINEN	3 HYVÄ	2 TYYDYTTÄVÄ	1 PUUTTEELLINEN/HEIKKO
1. Ohjaajien vastuujaot	Nuorten iltaan liittyvät työnjaot on yhdessä ennakolta sovittu ja ne ovat selkeät. Niitä sovelletaan tilanteiden mukaan joustavasti ja tasapuolisesti.	Nuorten iltaan liittyvät työ- ja vastuujaot on sovittu ennakoon.	Työ- ja vastuujaoista sovitaan tilannekohtaisesti toiminnan aikana.	Työ ja vastuujaot ovat epäselvät.
2. Ohjaajien osaamisen hyödyntäminen	Ohjaajien vahvuuksia ja osaamista hyödynnetään toiminnassa. Ohjaajien oppiminen mahdollistuu.	Ohjaajien vahvuudet ja osaaminen on osittain hyödynnetty toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Ohjaajien osaamista hyödynnetään spontaanisti toiminnan toteutuksessa.	Ohjaajien vahvuudet ja osaaminen on tunnistettu, mutta niiden hyödyntäminen on vähäistä.
3. Tilan hallinta	Ohjaajilla on kaikki käytössä olevat sisä- ja ulkotilat (tilan lähialue) hallinnassa ja he ovat aktiivisesti nuorten kanssa.	Ohjaajilla on kaikki käytössä olevat tilat hallinnassa ja he ovat aktiivisesti läsnä.	Ohjaajat kiertävät käytössä olevissa tiloissa (valvontanäkökulma).	Ohjaajien työajasta kuluu aikaa toimistossa tai tehtävissä, joihin ei liity vuorovaikutusta nuorten kanssa.
4. Tilanteiden hallinta	Ohjaajien toiminnassa näkyy herkkyys ryhmän tai yksilön tarpeille (tilannetaju).	Ohjaajat kohtaavat nuoria tasapuolisesti. Aika ei kulu yhden ryhmän tai nuoren kanssa.	Ohjaajien aika kuluu pääosin yhden / tietyn nuorisoryhmän / nuoren kanssa.	Ohjaajat ovat keskenään ja saman ryhmän / nuoren kanssa.
5. Vuorovaikutuksen aktiivisuus	Ohjaajat toimivat aloitteellisesti ja huomioivat kaikki tilassa olevat nuoret. Ohjaajat tukevat nuorten välistä keskustelua ja haastavat nuoret vuorovaikutustilanteisiin. Ohjaajilla ja nuorilla on luottamuksellinen vuorovaikutus.	Ohjaajat ovat nuorten kanssa toiminnassa mukana ja rakentavat vuorovaikutustilanteita. Ohjaajien ja nuorten välinen vuorovaikutus on luontevaa.	Vuorovaikutustilanteissa korostuu ohjaajien auktoriteetti. Keskkustelut syntyvät pääosin nuorten aloitteesta.	Ohjaajat ovat passiivisia ja puuttuvat lähinnä ongelmatilanteisiin. Vuorovaikutus perustuu järjestyksen pitoon.
6. Nuorten kohtaaminen yksilöinä	Nuorten elämäntilanne tunnetaan (perhe, ihmissuhteet, elämäntavat). Työyhteisö on verkostoitunut moniammatillisesti nuoren tuen tarpeen arvioimiseksi ja oikean tuen saamiseksi.	Työyhteisössä on tietoa nuorista. Heidät tunnetaan ja tiedetään taustoja. (esim. koulu, kaverit ja harrastukset). Ohjaajat osaavat työyhteisössä arvioida nuoren tuen tarpeen ja toimia sen mukaisesti	Ohjaajat ovat aidosti kiinnostuneita nuorista. Osa nuorista tunnetaan nimeltä. Selkeä tuen tarve tunnistetaan.	Nuoria ei tunneta, ei tiedetä nimeä. Mahdollista tuen tarvetta ei tunnista.
7. Asiakaspalautteiden hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	Asiakaspalautetta kerätään suunnitelmallisesti ja systemaattisesti toimintaan osallistuvilta nuorilta, heidän vanhemmilta ja yhteistyökumppaneilta. Asiakaspalautetta käytetään toiminnan suunnittelussa.	Asiakaspalauttejärjestelmä on monipuolinen: kyselyt, keskustelutilaisuudet, suullinen palaute. Saatu palaute näkyy toiminnassa.	Ohjaajat keräävät asiakaspalautetta spontaanisti erilaisten menetelmien avulla. Tietoa käsitellään yhteisössä.	Nuoret antavat palautetta suullisesti.
8. Tunnuslukujen hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	Tunnusluvuissa tapahtuvista muutoksista tehdään johtopäätöksiä ja niihin reagoidaan toimintaa kehittämällä.	Tunnuslukuja seurataan ja toimintaa arvioidaan niiden avulla.	Tunnusluvuista keskustellaan yhteisössä.	Tunnuslukuja kerätään.
9. Alueen tuntemus	Alueen ilmiöistä keskustellaan ja johtopäätökset ohjaavat toiminnan suunnittelua.	Alueesta hankittua tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa. Palveluita hyödynnetään toiminnan toteuttamisessa.	Alueesta on tilasto- ja kokemustietoa. Alueen palvelut tiedetään.	Alueesta on hajanaista tietoa.
10. Yhteistyö ja kumppanuus	Kumppanuus: Etsitään aktiivisesti uusia kumppaneita ja hyödynnetään heidän osaamistaan toiminnan toteuttamisessa. Kumppanuutta ja toimintaa arvioidaan yhdessä. Kumppanuudesta hyötyvät kaikki osapuolet.	Yhteistyö: Toiminnan suunnittelussa huomioidaan alueelliset tarpeet ja muiden toimijoiden tarjonta. Osa toiminnasta toteutetaan yhteistyössä.	Koordinointi: Nuorille suunnattua toimintaa koordinoidaan muiden toimijoiden kanssa (vältetään päällekkäisyydet)	Tieto: Työyhteisössä on tietoa muiden tahojen järjestämästä toiminnasta nuorille / nuorten kanssa (esim. järjestöt, srk).
11. Yhteistyöverkostot	Yhteistyöverkostojen toimintaa arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään tarpeen mukaan.	Verkostot ovat tarkoituksenmukaisia ja nuorisotyöntekijöillä on aktiivinen rooli verkostoissa.	Verkostoissa ollaan mukana.	Alueella toimivat verkostot tiedetään.
12. Toiminnan suunnitelmallisuus	Toimintaa ohjaavat nuorisotyöllinen tavoite- ja kasvatus tietoisuus sekä yhteinen prosessi nuorten kanssa. Toimintaa arvioidaan säännöllisesti yhdessä nuorten kanssa.	Toiminta on tavoitteellista ja suunnitelmallista. Nuorilla on suunnittelussa aktiivinen rooli.	Työntekijöiden oma kiinnostus ja osaaminen ovat keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita. Nuoria kuullaan suunnittelussa.	Toimintaa ohjaa lähinnä traditio, eikä sille ole asetettu kasvatuksellisia tavoitteita.
13. Sukupuolisensitiivisyys	Ohjaajien tietoisilla teoilla ylitetään kaavamaisia sukupuoliroolien rajoja.	Ohjaajien toiminta mahdollistaa sen, että kaikilla nuorilla on fyysistä ja henkistä tilaa toimia talolla yhdenvertaisesti.	Toiminta on suunniteltu niin, että se on houkuttelevaa työlle ja pojille.	Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa ei ole mietitty sukupuolisensitiivisyyttä.

ARVIOINTIKRITEERIT	4 ERINOMAINEN	3 HYVÄ	2 TYYDYTTÄVÄ	1 PUUTTEELLINEN/HEIKKO
14. Rasisminvastaisuus	Ohjaajien työstä heijastuu aktiivinen rasisminvastainen työote. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa rasisminvastaisuutta edistetään tavoitteellisesti.	Ohjaajilla on herkkyyttä tunnistaa rasistista toimintaa, esimerkiksi tunnetaan keskeisiä rasistiseen toimintaan liittyviä symboleita. Ohjaajilla on valmiutta ja halukkuutta käydä keskusteluja rasismista nuorten kanssa sekä tukea rasismia kohdanneita nuoria.	Rasistiseen toimintaan ja puheeseen puututaan. Työyhteisöllä on yhteiset pelisäännöt rasistiseen puheeseen ja toimintaan puuttumisessa. Nuoret tuntevat linjaukset.	Rasistiseen puheeseen ja toimintaan puututaan vain ylilyöntitilanteissa.
15. Etninen yhdenvertaisuus a) alue on väestöltään monikulttuurinen b) alue ei ole väestöltään monikulttuurinen	a) Toiminta tukee luontevaa vuorovaikutusta nuorten välillä. Lisäksi työyhteisöllä on toimivat yhteydet maahanmuuttajajärjestöihin ja/tai muihin monikulttuurisiin toimijoihin. b) Etniseen yhdenvertaisuuteen ja monikulttuurisuuteen liittyviä asioita / teemoja käsitellään aktiivisesti nuorten kanssa osana iltojen toimintaa.	a) Taloa voi kuvata monikulttuuriseksi ja etnisten ryhmien välistä kanssakäymistä voi kuvata sopuisana yhteiselonä. b) Etniseen yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista käydään keskusteluja nuorten kanssa.	a) Talolla käy pääasiassa yksi etninen ryhmä. Muut ryhmät ovat "siedettyjä". b) Monikulttuurisuus näkyy satunnaisesti järjestettävänä tapahtumina.	a) Taloa käyttävät nuoret kuuluvat samaan etniseen ryhmään, vaikka alue on monikulttuurinen. Yliedustusta ei problematisoida. b) Etnistä yhdenvertaisuutta ja monikulttuurisuutta ei ole mietitty.
16. Nuorisotyölliset menetelmät ja välineet	Menetelmät ja välineet ovat kasvatuksellisesti perusteltuja. Niiden valinnasta ja merkityksestä käydään yhteisöllisiä keskusteluja.	Menetelmät ja välineet ovat monipuolisia, ohjaajilla on hyvä osaaminen niiden käytössä. Niiden käyttö tukee toiminnan tavoitteita.	Menetelmät ja välineet ovat kohderyhmälle sopivia.	Menetelmien ja välineiden käyttöä ei ole pohdittu.
17. Ympäristökasvatus	Ympäristövastuullisuuden ja kestäväan elämäntapaan kasvattaminen on osa toimipaikan kulttuuria. Ympäristöasioita nostetaan aktiivisesti keskusteluun nuorten kanssa.	Ympäristövastuullisuuden ja kestäväan elämäntapaan kasvattaminen näkyy toiminnassa.	Ympäristökasvatus näkyy toiminnassa erillisinä tapahtumina, tempauksina, teemailtoina tms.	Ympäristökasvatuksen näkökulmaa osana toimintaa ei ole mietitty. Ympäristökasvatus on satunnaista.
18. Mediakasvatus	Mediaa sovelletaan monipuolisesti ja sen käyttö on nivoutunut osaksi toimintaa	Mediaa käytetään nuorisotyön välineenä. Ohjaajat ja nuoret opettelevat erilaisten dokumenttien tekemistä ja pohtivat niille sopivia julkaisuareenoita.	Mediassa ajankohtaiset teemat näkyvät tilassa (esim. lehtijutuista "tehdään nostoja"). Nuorten kanssa keskustellaan median tuottamasta maailmankuvasta kriittisesti.	Median esittelemistä asioista keskustellaan nuorten kanssa ja median vaikutus nuorten elämään tiedostetaan.

ARVIOINTIKRITEERIT	4 ERINOMAINEN	3 HYVÄ	2 TYYDYTTÄVÄ	1 PUUTTEELLINEN/HEIKKO
19. Terveiden elämäntapojen edistäminen: uni, ravinto, liikunta	Terveiden merkitys ja terveiden elämäntapojen edistäminen on luonteva osa toiminnan suunnittelua ja menetelmien valintaa. Terveysteen liittyviä asioita nostetaan aktiivisesti keskusteluun nuorten kanssa.	Terveiden elämäntapojen edistäminen on huomioitu toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Terveisiin elämäntapoihin kasvattamista tapahtuu satunnaisesti.	Terveiden elämäntapojen edistäminen ei ole tietoista toimintaa.
20. Yhteistyö kotien kanssa	Nuorisotalon ja kotien väliseen yhteistyöhön on luotu rakenne. Yhteydenpito on aktiivista, säännöllistä ja molemminpuolisista.	Vakituaisesti nuorisotalolla käyvien nuorten vanhempiin pidetään yhteyttä säännöllisesti, esim. tiedotteet, henkilökohtainen kontakti.	Vanhemmille on tiedotettu nuoren jäsenyydestä nuorisotalolla ja sen toiminnasta ja periaatteista.	Nuorten vanhempiin ollaan yhteydessä ainoastaan silloin kun nuori rikkoo sääntöjä ranskasti.
21. Toimintamallit	Ohjaajat ovat sisäistäneet yhteisesti hyväksytyt toimintatavat, joista käy ilmi myös tarvittavat työnjaot.	Toimintatavoista keskustellaan säännöllisesti ja ne on myös dokumentoitu.	Ohjaajat ovat ennakolta keskustelleet toimintatavoista. Muutoksista ja/tai uusista ohjeista tiedotetaan.	Ohjaajat sopivat kiusaamiseen, rasismiin sekä uhka-, väkivalta- ja päihdetilanteisiin liittyvistä toimintatavoista tilannekohtaisesti.
22. Säännöt	Talon säännöt päivitetään säännöllisesti yhdessä nuorten kanssa. Sääntöjen kirjoittamiseen on panostettu ja sanamuotoja mietitty. Säännöt kuvastavat talon toimintakulttuuria.	Talolla on yhdessä nuorten kanssa kirjoitetut säännöt ja ne ovat esillä. Toimintaan mukaan tulevat uudet nuoret perehdytetään toimintatapoihin.	Ohjaajat ovat laatineet talolle säännöt, pystyvät perustelemaan ne ja kohtelevat nuoria yhdenvertaisesti.	Ohjaajat ovat laatineet talolle säännöt, mutta niiden tulkinnaassa on erilaisia näkökulmia.
23. Turvallisuus	Turvallisuusnäkökulma on luonnollinen osa toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia.	Turvallisuusnäkökulmaa on ajateltu kokonaisvaltaisesti. Psykkinen ja fyysinen turvallisuus on huomioitu toiminnassa.	Riskien kartoitus/turvallisuus-suunnitelma on käytössä.	Pelastussuunnitelma on tehty ja käsitelty.
24. Ohjaajien välinen vuorovaikutus	Ohjaajien keskinäinen vuorovaikutus on sujuvaa, luontevaa ja ammatillista riippumatta siitä, ketkä ovat työvuorossa (esim. tuntityöntekijät, harjoittelijat, "lainassa olevat" työntekijät).	Ohjaajat toimivat tiimimaisesti. Illan toimintaan ja nuoriin liittyvä tiedonkulkua toimii sujuvasti ja aukottomasti.	Ohjaajat ymmärtävät olevansa roolimalleja myös keskinäisessä vuorovaikutuksessa, mutta vuorovaikutus on valikoivaa ja heistä muodostuu erillisiä pareja tai ryhmiä.	Ohjaajien välisestä vuorovaikutuksesta puuttuu tilanneherkkyys – nuorten kuullen puhutaan "mitä tahansa", joten kasvatuksellisuus ontuu.
25. Sisäinen tiedonkulkua ja ohjaajien välinen viestintä	Alue- ja yksikkötasolla välitetään tietoa nuorten ajankohtaisista ilmiöistä. Tähän on luotu rakenne.	Yhteiset päätökset kirjataan ja varmistetaan, että kaikki työyhteisön jäsenet, myös sijaiset ja tunti-ohjaajat, saavat tiedon.	Sisäiseen tiedottamiseen on luotu rakenne, esimerkiksi säännölliset palaverit.	Sisäinen tiedotus on satunnaisen keskustelujen varassa.

ARVIOINTIKRITEERIT	4 ERINOMAINEN	3 HYVÄ	2 TYDYTTÄVÄ	1 PUUTTEELLINEN/HEIKKO
26. Käytös- ja puhekulttuuri	Toimipaikassa on kunnioitava ja kohtelias puhe- ja käytöskulttuuri, joka näkyy siinä, että ohjaajien lisäksi nuoret puuttuvat epäasialliseen käytökseen.	Ohjaajien läsnä ollessa nuorten välinen puhekulttuuri on toista kunnioittavaa. Ohjaajien "lempä katse riittää" muistuttamaan nuoria käytöksestä.	Epäasialliseen kielenkäyttöön ja käytökseen puututaan vain käskyin ja kielloin. Nuorten ja ohjaajien välinen puhekulttuuri ei ole kehittynyt.	Epäasialliseen kielenkäyttöön ja käytökseen puututaan ainoastaan ylilyöntitilanteissa. Ohjaajien linja ei ole yhtenäinen. Ohjaaja ei ymmärrä oman käyttäytymisen (mallin) merkitystä.
27. Nuorten oppiminen	Nuorten oppiminen, kehittyminen ja onnistuminen ovat keskeisiä, tietoisia ja suunnitelmallisesti toimintaa ohjaavia periaatteita.	Ohjaajat tietoisesti hyödyntävät toimintaa ja tilanteita nuorten sosiaalisten, tiedollisten ja käytännön taitojen oppimisen näkökulmasta.	Muutaman "valikoidun" nuoren oppimiseen ja kehittymiseen kiinnitetään huomiota.	Oppimisen näkökulma ei ole mukana toiminnan suunnittelussa.

II Nuorten toiminta

ARVIOINTIKRITEERIT	4 ERINOMAINEN	3 HYVÄ	2 TYDYTTÄVÄ	1 PUUTTEELLINEN/HEIKKO
28. Osallisuuden laajuus	Nuoret ja ohjaajat suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat toimintaa yhdessä.	Nuorille annetaan vastuuta ja heillä on keskeinen rooli toiminnan toteuttamisessa.	Nuoret ja työntekijät ideoivat ja suunnittelevat toimintaa yhdessä. Nuoret osallistuvat toiminnan toteutukseen satunnaisesti.	Nuoret esittävät spontaanisti ideoita nuorten iltoihin.
29. Päätöksentekorakenne	Osallisuustoimintaan liittyvät rakenteet ja järjestelmät on luotu yhdessä ja niitä kehitetään jatkuvasti yhdessä nuorten kanssa.	Osallisuustoiminta tapahtuu avoimesti ja demokraattisesti (esim. kokousajankohdat ja muistiot ovat esillä). Nuoret osaavat hyödyntää rakennetta.	Osallisuustoiminnalle on luotu rakenne, esim. talotoimikunnat, talokokoukset, osallisuusryhmät, ja tuntevat sen.	Osallisuustoiminnalla ei ole selkeää rakennetta ja se on satunnaista.
30. Nuorten osallistuminen viestintään	Toiminnasta viestittämisessä nuorilla on keskeinen rooli. Nuoret ovat järjestäytyneesti vastuussa viestinnästä ja osaavat hyödyntää sen erilaisia kanavia ja välineitä (mm. verkko, "pusk-radio", tekstiviestit, vierailut).	Nuorilla on vastuuta viestinnän sisältöjen ja ilmeen tuottamisessa. Nuorilla on rooli tiedotuskanavien valitsemisessa.	Yksittäiset nuoret ovat mukana joidenkin toimintojen tiedottamisessa.	Nuoret osallistuvat toimintaa esittelevän materiaalin tekemiseen satunnaisesti.
31. Vertaistoiminta	Vertaistoiminta on vakiintunutta. Nuorilla on rooli kouluttajina. Nuorten omia osaamisalueita hyödynnetään.	Nuoret osallistuvat vertaistoimintaan koulutukseen ja vertaistoiminta on suunnitelmallista.	Talolla toimii nuoria vertaisohjaajina, mutta heitä ei ole koulutettu. Vertaistoiminta on satunnaista.	Järjestelmällistä vertaistoimintaa ei ole.
32. Nuorten työnjako, kuormittavuus	Talolla toimii nuorten ryhmiä, jotka ovat keskenään vuorovaikutuksessa ja ovat sitoutuneita omiin vastuualueisiinsa.	Tehtävät jakaantuvat monille eri nuorille.	Talolla toimii yksi nuorten työryhmä, joka osallistuu kaikkeen tekemiseen kuten tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen.	Tapahtumien ja toimintojen suunnittelu ja toteutus on tiettyjen yksittäisten nuorten vastuulla.
33. Nuorten välinen vuorovaikutus	Nuorten välinen vuorovaikutus on aktiivista. Uudet nuoret otetaan tasaveroisina toimintaan mukaan. Nuorilla on mahdollisuus löytää tai rakentaa itselleen merkityksellinen yhteisö.	Nuoret pystyvät itse ratkaisemaan ongelmatilanteita. Erilaisuus hyväksytään, esim. vammaisuus, kulttuurit, alakulttuurit, ikä.	Nuorten välinen vuorovaikutus on luontevaa, mutta ohjaajaa tarvitaan usein ongelmatilanteiden selvittelyissä.	Nuorten välinen vuorovaikutus on valikoivaa. Osa nuorista jää "porukoiden" ulkopuolelle.

III Resurssit

ARVIOINTIKRITEERIT	4 ERINOMAINEN	3 HYVÄ	2 TYYDYTTÄVÄ	1 PUUTTEELLINEN/HEIKKO
34. Ohjausresurssit	Ohjaajilla on aikaa huomioida illassa kävijät yksilöllisesti ja/tai rakentaa ryhmätilanteita.	Ohjaajien määrä on suhteutettu toimintoihin ja nuorten lukumäärään.	Ohjaajien määrä riittää hallitsemaan käytössä olevat tilat.	Ohjaajia liian vähän tai paljon suhteessa järjestettävään toimintaan ja nuorten määrään.
35. Tilojen hyödyntäminen	Kaikkia tiloja hyödynnetään toiminnassa (esim. monitoimitilojen tilat, koulujen tilat, pienryhmätoimintaan tarkoitettut tilat).	Tiloja hyödynnetään tehokkaasti.	Toimintaan tarkoitetut tilat ovat nuorten käytössä.	Osa tiloista on suljettu ilman perusteluja.
36. Tilojen kalustus	Tilat on monipuolisesti sisustettu ja kalustettu keskeisen kohderyhmän tarpeet ja toiveet huomioiden. Kalustus ja tilaratkaisut mahdollistavat yhteisöllisen toiminnan sekä yksilöllisen tuen antamisen.	Sisustus ja kalustus on toteutettu nuorten toiveita kuullen ja ne tukevat yhteisöllistä toimintaa.	Ohjaajat ovat suunnitelleet kalustuksen ja sisustuksen huomioiden keskeisen kohderyhmän tarpeet.	Tilat on sisustettu ja kalustettu pääosin toiselle kohderyhmälle (esim. päiväkotilapset, eläkeläiset). Sisustus ei tue ryhmämuotoista toimintaa.
37. Toimintavälineet	Nuorten käytössä on välineitä, jotka ovat ajanmukaisia. Ne palvelevat erilaisten ryhmien ja yksilöiden tarpeita ja toiveita. Hankinnat tehdään nuorten kanssa.	Erialaisten ryhmien tarpeet on huomioitu toimintavälineissä. Ne ovat hyvässä kunnossa sekä ajanmukaisia. Välinehankinnoissa huomioidaan kasvatuksellisuus ja nuorten toiveet.	Toimintavälineet ovat monipuolisia, mutta osittain huonossa kunnossa.	Toimintavälineet ovat huonossa kunnossa. Toimintavälineitä on vähän ja ne ovat yksipuolisia.
38. Tietokoneet	Nuorten käytössä on tietokoneita sekä ajanmukaisia ja monipuolisia ohjelmia.	Nuorten käytössä on riittävästi tietokoneita.	Nuorten käytössä on käyttökelpoisia tietokoneita.	Nuorten käytössä olevat tietokoneet eivät ole käyttökelpoisia.
39. Tilojen siisteys ja yleisilme	Tilat ovat siistit ja viihtyisät sekä kalusteet ovat kunnossa. Vastuullinen suhtautuminen yhteiseen ympäristöön/tilaan näkyy nuorten ja ohjaajien toiminnassa.	Tilat ovat siistit ja viihtyisät. Materiaaleissa on huomioitu käytännöllisyys ja siivottavuus.	Tilat ovat siistit ja tavarat järjestyksessä, mutta kalusteet ovat rikkiäisiä. Siivousvälineet ovat tarvittaessa henkilöstön ja nuorten käytössä.	Tilat ovat sotkuiset ja tavarat epäjärjestyksessä.
Kestävä kehitys 40. Lajittelu ja kierrätys	Hankinnat on harkittuja ja niistä sovitaan yhdessä päälekkäisyksien välttämiseksi. Tavaroiden ja välineiden lainaamiseen ja kierrättämiseen on luotu käytäntö.	Toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa välitetään jätteen syntymistä ja hyödynnetään kierrätystä.	Nuoria ohjataan ja opastetaan jätteiden lajittelussa.	Jätteitä lajitellaan...

ARVIOINTIKRITEERIT	4 ERINOMAINEN	3 HYVÄ	2 TYYDYTTÄVÄ	1 PUUTTEELLINEN/HEIKKO
41. Kestävät hankinnat	Kalusteet ovat pääasiassa korjattavia ja kierrätettäviä. Niitä on mahdollista muunnella tarpeiden mukaan (ekotehokkuus). Tilassa voi olla myös kierrätettyjä ja kunnostettuja kalusteita ja tavaroita	Suuri osa kalusteista on kestäviä, korjattavia ja kierrätettäviä. Osa kalusteista on muunneltavissa/säädetävissä tarpeiden mukaan	Tilaan on hankittu jonkun verran kestäviä, korjattavissa olevia ja kierrätettäviä kalusteita. Niitä on kuitenkin hankala säätää tarpeiden muuttuessa	Hankinnat on tehty hinta- ja ulkonäköperustein. Kestävyyttä ja kierrätettävyyttä ei ole huomioitu.
42. Energiankulutus	Tilassa on luotu periaatteet ja toimivat käytännöt energiankulutuksen vähentämiseksi. Kaikki sitoutuvat periaatteisiin	Tilassa on luotu puitteet puitteet energiankulutuksen vähentämiseksi (esim. sisustusratkaisut, tiivisteet, verhot, lämpötilan tarkkailu ym.), mutta käytännöntoteutus ontuu jonkin verran.	Energiankulutuksen vähentämiseksi on tehty toimenpiteitä, esim. vaihdettu energialamput.	Tilassa ei ole otettu huomioon energiankulutukseen liittyviä seikkoja.
43. Nuorille suunnattu tiedotusmateriaali	Tiedotusmateriaalin vallinnalla nostetaan esille ajankohtaisia teemoja ja reagoidaan nuorisokulttuurisiin, alueellisiin ilmiöihin.	Tarjolla oleva materiaali on suunnattu kohderyhmittain. Materiaali on ajankohtaista, sitä on riittävästi ja se on selkeästi esillä.	Tarjolla oleva tiedotusmateriaali on ajankohtaista, mutta se on kapea-alaista.	Nuorille suunnattu tiedotusmateriaali on osittain vanhentunutta ja sitä on niukasti.
44. Toiminnasta tiedottaminen	Toiminnassa tiedottamisessa käytetään monipuolisia menetelmiä, kuten verkkosivut, sosiaalinen media, esitteet, mainokset ja tiedotteet suunnitelmallisesti. Tiedotusmateriaalin ulkoasu ja sisältö ovat kohderyhmää puhuttelevia ja kiinnostavia.	Tiedotuksen sisältö ja valitut välineet ovat kohderyhmälle sopivia. Verkkotiedottaminen on monipuolista.	Tiedotuksen sisältö on asiallista. Materiaaleissa käytetään sovittua tunnustetta. Verkkosivuilla olevat perustiedot toiminnasta ovat ajan tasalla.	Tiedotuksen kohderyhmää ei ole mietitty ja sisällössä on puutteita. Verkkosivut eivät ole ajan tasalla.

LIITE 4

NUORISOTYÖN AUDITOINTI- JA ITSEARVIOINTIMALLI, AVOIMET NUORTEN ILLAT

auditointi- tai itsearviointiraportti

pvm	klo	nuorisotalon aukioloaika:	nuorten ikäryhmä:	v.
toimipaikka		nuoria paikalla:	tytöt:	pojat:
arvioija 1		työntekijöiden määrä	päätoimiset:	tuntityöntekijät:
arvioija 2		muut, kuten harj., vaparit:		

	YHTEISÖN TOIMINTA	erinomainen	hyvä	tydyttävä	heikko/ puutteellinen	ei voi arvioida
1	ohjaajien vastuujaot	☐	☐	☐	☐	☐
2	ohjaajien osaamisen hyödyntäminen	☐	☐	☐	☐	☐
3	tilan hallinta	☐	☐	☐	☐	☐
4	tilanteiden hallinta	☐	☐	☐	☐	☐
5	vuorovaikutuksen aktiivisuus	☐	☐	☐	☐	☐
6	nuorten kohtaaminen yksilöinä	☐	☐	☐	☐	☐
7	asiakaspalautteiden hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	☐	☐	☐	☐	☐
8	tunnuslukujen hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	☐	☐	☐	☐	☐
9	alueen tuntemus	☐	☐	☐	☐	☐
10	yhteistyö ja kumppanuus	☐	☐	☐	☐	☐
11	yhteistyöverkostot	☐	☐	☐	☐	☐
12	toiminnan suunnitelmallisuus	☐	☐	☐	☐	☐
13	sukupuolisensitiivisyys	☐	☐	☐	☐	☐
14	rasisminvastaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
15	etninen yhdenvertaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
16	nuorisotyölliset menetelmät	☐	☐	☐	☐	☐
17	ympäristökasvatus	☐	☐	☐	☐	☐
18	mediakasvatus	☐	☐	☐	☐	☐
19	terveiden elämäntapojen edistäminen: uni, ravinto, liikunta	☐	☐	☐	☐	☐
20	yhteistyö kotien kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
21	toimintamallit	☐	☐	☐	☐	☐
22	säännöt	☐	☐	☐	☐	☐
23	turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐
24	ohjaajien välinen vuorovaikutus	☐	☐	☐	☐	☐
25	sisäinen tiedonkulku ja ohjaajien välinen viestintä	☐	☐	☐	☐	☐
26	käytös- ja puhekuluttuuri	☐	☐	☐	☐	☐
27	nuorten oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐

	NUORTEN TOIMINTA	erinomainen	hyvä	tydyttävä	heikko/ puutteellinen	ei voi arvioida
28	osallisuuden laajuus	☐	☐	☐	☐	☐
29	päätöksentekorakenne	☐	☐	☐	☐	☐
30	nuorten osallistuminen viestintään	☐	☐	☐	☐	☐
31	vertaistoiminta	☐	☐	☐	☐	☐
32	nuorten työnjako, kuormittavuus	☐	☐	☐	☐	☐
33	nuorten välinen vuorovaikutus	☐	☐	☐	☐	☐

	RESURSSIT	erinomainen	hyvä	tydyttävä	heikko/ puutteellinen	ei voi arvioida
34	ohjausresurssit	☐	☐	☐	☐	☐
35	tilojen hyödyntäminen	☐	☐	☐	☐	☐
36	tilojen kalustus	☐	☐	☐	☐	☐
37	toimintavälineet	☐	☐	☐	☐	☐
38	tietokoneet	☐	☐	☐	☐	☐
39	tilojen siisteys ja yleisilme	☐	☐	☐	☐	☐
40	lajittelu ja kierrätys	☐	☐	☐	☐	☐
41	kestävät hankinnat	☐	☐	☐	☐	☐
42	energiankulutus	☐	☐	☐	☐	☐
43	nuorille suunnattu tiedotusmateriaali	☐	☐	☐	☐	☐
44	toiminnasta tiedottaminen	☐	☐	☐	☐	☐

